

UNIVERZITA KARLOVA

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Rozdíly v přijímacích řízeních ve vybraných složkách IZS

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Mgr. Ing. Miloš Fiala, Ph.D.

Vypracoval:

Pavel Theodor

Praha 2017

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu své práce panu Ing et Mgr. Milošovi Fialovi, Ph.D. za velmi cennou pomoc při tvorbě této práce ve formě poskytnutých informací. Dále bych pak chtěl poděkovat panu Ing. et Mgr. Josefu Viláškovi, který souhlasil s řadou konzultací, které mi také velice pomohly k napsání této práce.

Prohlášení

Prohlašuji,

že jsem tuto závěrečnou práci vypracoval zcela samostatně a veškerou použitou literaturu a další podkladové materiály, které jsem použil/a, uvádím v seznamu literatury a že svázaná a elektronická podoba práce je shodná. Současně prohlašuji, že souhlasím se zveřejněním této práce podle § 47b zákona č.111/1998Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Pavel Theodor

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své bakalářské práce ke studijním účelům. Prosím o přesně vedenou evidenci, kde uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto bakalářskou práci použil ke studijním účelům a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Abstrakt

Název

Rozdíly v přijímacích řízeních ve vybraných složkách IZS

Cíle

Cílem této práce je popsat přijímací řízení vybraných složek IZS, kterými jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, Policie České republiky, Celní správa České republiky a Vězeňská služba České republiky. Tyto složky jsou současně tzv. „bezpečnostními sbory.“ Po popsání přijímacích řízení následně tyto řízení porovnat.

Metody

Metodou použitou při tvorbě této závěrečné práce je rozbor co nejširší škály literatury, které o dané problematice pojednává. V závěru informace zpřehlednit a porovnat.

Výsledky

Přehled o rozdílech v přijímacích řízeních ve výše zmíněných složkách.

Klíčová slova

Rozdíl, řízení, složky, záchrana, systém.

Abstract

Title

Differences in admission procedures in selected IZS components.

Objectives

The aim of this work is to describe the admission procedures of selected IZS components, such as the Fire Brigade of the Czech Republic, the Police of the Czech Republic, the Customs Administration of the Czech Republic and the Prison Service of the Czech Republic. These components are at the same time so-called "security corps". After describing the admission procedures, they are then compared.

Methods

The method used in the creation of this final thesis is an analysis of the widest range of literature dealing with the issue. At the end make informations easier to understand and compare them.

Results

An overview of differences in admission procedures in the above-mentioned components.

Key words

Difference, control, components, rescue, system.

Obsah

1.	Seznam použitých zkratek	8
2.	Úvod.....	9
3.	Historie a teoretická východiska	11
3.1.	Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS)	11
3.2.	Základní složky IZS.....	13
3.2.1.	Hasičský záchranný sbor České republiky	14
3.2.2.	Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany 18	
3.2.3.	Policie České republiky.....	19
3.2.4.	Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	22
3.3.	Ostatní složky IZS	25
3.4.	Vybrané ostatní složky IZS	26
3.4.1.	Celní správa.....	26
3.4.2.	Vězeňská služba České republiky.....	30
4.	Cíle, úkoly a metody teoretické práce	35
4.1.	Cíle	35
4.2.	Úkoly	35
4.3.	Metody.....	35
5.	Praktická část.....	36
5.1.	Bezpečnostní sbor.....	36
5.1.1.	Společné předpoklady k přijetí k bezpečnostním sborům:	36
5.2.	Přijímací řízení k HZS ČR.....	37
5.3.	Přijímací řízení k Policii České republiky	42
5.4.	Přijímací řízení k Celní správě České republiky	46
5.5.	Přijímací řízení k Vězeňské službě České republiky	49
6.	Diskuze a závěry	54
7.	Zdroje	57
7.1.	Bibliografie:	57
7.2.	Legislativa:.....	57
7.3.	Elektronické publikace:	58
8.	Seznam příloh	59
8.1.	Tabulky	59

1. Seznam použitých zkratek

IZS	Integrovaný záchranný systém
Sb.	Sbírka zákonů
HZS	Hasičský záchranný sbor
PČR	Policie České republiky
ZZS	Záchranná zdravotní služba
PZZS	Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby
PO	Požární ochrana
JPO	Jednotky požární ochrany
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
MV	Ministerstvo vnitra
OO	Ochrana obyvatelstva
PČR	Policie České republiky
SNR	Slovenská národní rada
SNB	Sbor národní bezpečnosti
ZOB	Zemské odbory bezpečnosti
ZOS	Zdravotnické operační středisko
VS	Vězeňská služba
CS	Celní správa
MV	Ministerstvo vnitra

2. Úvod

V dnešní době, která je stále více nejistá a jejíž turbulentní vývoj může kdykoliv znamenat přímé ohrožení, ať už z pohledu vojenského, přírodního nebo např. chemického, se člověk musí potýkat se stále více nebezpečími. Na obranu před vojenskými událostmi má ČR armádu, na ochranu před tzv. mimořádnými událostmi a krizovými stavy nevojenského charakteru tu máme spoustu organizací jako například Hasičský záchranný sbor, Policii, Horskou službu, Zdravotnickou záchrannou službu a mnoho dalších, jejichž úkoly jsou jasné, zajistit občanům ČR pomoc v případě ohrožení jejich zdraví a majetku, ať už zásahy, když k něčemu takovému dojde nebo preventivní cestou školení, videí, tabulemi s upozorněními atd. Jsou ovšem případy, kdy k pomoci občanům nestačí pouze jedna složka, je jich potřeba více. Vzniká ale problém komunikační, každá složka má jiné předpisy, jiná nařízení a nejsou propojené. Alespoň tak by to bylo, kdyby nefungoval integrovaný záchranný systém. Ten zajišťuje kooperaci různých složek, aby docházelo k co nejhladšímu zásahu. Jasně upravuje systém komunikace, řízení, práv a povinností, každý má danou roli, a tudíž nevznikají problémy těch typů, že někdo neví, co má dělat. Tento systém pomáhá k záchraně velkého množství životů, k zmenšení zdravotních zranění a k hladšímu napomáhání k návratu do klidového stavu po mimořádných událostech.

Z toho důvodu jsem si vybral pro svou bakalářskou práci právě složky IZS, které veřejnosti tolik pomáhají. Rozhodl jsem se je nejprve ve 4. kapitole popsat z pohledu historického, kde rozepisují jejich vývoj v našich podmínkách a dále píšou o jejich činnostech v rámci IZS. Součástí této kapitoly je popis IZS jako takové, kde popisují její hlavní složky a popisují i jaké jsou ostatní složky IZS. V závěru lehce narážím na bezpečnostní sbory a na zákon č.361/2003 Sb., který pojednává o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Bezpečnostní sbory totiž tvoří všechny 4 složky IZS, které jsem si pro svou práci vybral. Těmito složkami jsou: HZS ČR, VS ČR, PČR, CS ČR.

V páté, šesté, sedmé a osmé kapitole popisují jednotlivá přijímací řízení čtyř výše zmíněných bezpečnostních sborů, které jsou zároveň součástí IZS. Je zde rozepsáno, jaké musí uchazeč splňovat požadavky a jakých limitů musí dosáhnout. Uchazeč vždy musí pojit zdravotní prohlídkou, testem osobní způsobilosti a fyzickými testy, které zjišťují způsobilost na výkon činnosti v daném sboru.

V závěrečné deváté kapitole pak popisují rozdíly v přijímacích řízeních u jednotlivých složek a přikládám vlastní názor na dané téma.

3. Historie a teoretická východiska

3.1. Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS)

Mnohdy si lidé pod pojmem integrovaný záchranný systém představí nějakou zastřešující organizaci, která je nadřazená policii, hasičům a zdravotnické záchranné službě. Zákon o integrovaném záchranném systému nám ale jasně uvádí, že pojmem *IZS „se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací“*. Použije se, pokud se na zásahu podílí dvě a více složek.

Mimořádnou událostí dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému rozumíme *„škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“*.

Dále dle tohoto zákona můžeme definovat záchranné práce jako *„činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.“*

A v neposlední řadě dle stejného zákona můžeme definovat i likvidační práce jako *„činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí“*.

Pojem IZS se v naší republice ovšem nevyskytuje příliš dlouho. První zmínky můžeme nalézt v devadesátých letech minulého století, kdy se objevil v písemné formě jako usnesení vlády č. 246 + P, ze dne 19. května 1993. Bylo v něm přijato 13 zásad, které formovaly budoucí začátky, a i dnešní fungování celého IZS, jak ho známe dnes. V první zásadě, jejíž znění je velmi podobné dnešní verzi, tohoto dokumentu se píše, že: *„Integrovaný záchranný systém (dále jen "IZS") je systém vazeb zabezpečující koordinovaný postup záchranných, pohotovostních, odborných a jiných služeb (dále jen "složek"), orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při likvidaci havárií“* (usnesení vlády č.246+P/1993 Sb.). Dále se ale z legislativního hlediska nic nedělo. Důvodem k dalšímu řešení a zlepšení této myšlenky na kooperující a fungující postup všech složek, kterých se na událostech podílejí, musely být až obrovské srážky z roku 1997, které zapříčinily rozsáhlé povodně na Moravě. Zemřelo tehdy v jejich důsledku 49 lidí a hmotné škody se vyšplhaly na 62,2 miliard korun

českých. Při těchto povodních bylo zjištěno, že nepřipravenost na událost takového rozsahu je až alarmující. Vypracování protipovodňových plánů sice bylo celostátně doporučeno, ale většina krajů a obcí to přecházela s tím, že si myslela, že se jich to netýká. Povodně ukázaly opak. Díky tomu byly oběti ceny nejvyšší, a to na lidských životech. Problémy ale přesahovaly i do dalších oblastí. Ačkoliv se vědělo, že hladiny řek stoupají a že situace se nebude zlepšovat, tak výstražný systém, který mohl zachránit některé životy, selhal. Nejdrtivěji se to projevilo v Troubkách, kde došlo k velmi rychlému a nečekanému zatopení celé obce. Domy, které byly postaveny z hlíny, a ne z pálených cihel nebo kamene, šly okamžitě po velkém podmáčení k zemi. To zapříčinilo nejvíce ztrát na lidských životech. Ukázalo se také, že technika, která měla sloužit k odstranění následků mimořádných událostí, byla ve většině případů zastaralá, nebo zcela nepoužitelná. Dalším problémem, který k celé věci přispěl, bylo to, že koryta řek byla absolutně neudržovaná. Ať už ve sféře státní, nebo soukromé, nikdo nemohl říct, že by odešel s čistým štítem. Kromě armády a dobrovolníků (URL₆). V důsledku těchto událostí se do ústavy dostal nový zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky ve znění zákona č. 300/2000 Sb., který dal prostor pro vznik krizovým zákonům. Dne 28. června 2000 schválil Parlament České Republiky zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, který začal platit od 1. ledna 2001. (Skalská, Hanuška, Dubský, 2010)

Integrovaný záchranný systém má 3 úrovně řízení, a to:

- Taktická.
- Operační.
- Strategická. (Vilášek, Fus, 2012)

Taktickou úrovní rozumíme činnost a řízení velitele zásahu na místě MU. O jeho působení se rozepisují níže v rámci HZS. (Fiala, Vilášek, 2010)

Operační úroveň se odehrává na Operačních a informačních střediscích HZS, jelikož slouží jako OPISy IZS. Na OPISu MV-GČ HZS ČR, který slouží jako celostátní OPIS IZS, se zajišťují úkoly operačního řízení a ústřední komunikace při ZALP. Jsou zde nepřetržité čtyřadvacetihodinové směny k zajištění stálého chodu. Na OPISech HZS se také přijímá tísňová linka 150 a mezinárodní tísňová linky 112. Dále má OPIS HZS právo požádat různá média, aby uveřejnila informaci, kterou potřebují rozšířit. Operační

střediska zajišťují komunikaci mezi velitelem zásahu a částmi IZS, které potřebuje ještě povolát. (Fiala, Vilášek, 2010)

Strategická úroveň se od předchozích dvou liší. Na rozdíl od toho, že operační a strategická úroveň řízení jsou použity téměř vždy, tak strategická úroveň je použita pouze v případě rozsáhlé MU, kterou velitel zásahu není sám schopen zvládat a vyžádá si pomoc, kterou poskytnou starosta obce s rozšířenou působností, hejtman kraje nebo přímo Ministerstvo vnitra. Ty pak aktivují krizový štáb, který byl již předem ustanoven a je v neustálé pohotovosti a použijí své připravené krizové plány. (Fiala, Vilášek, 2010)

Jelikož se veškerá akce musí nějakým způsobem koordinovat, využívá se krizová komunikace. Jejím hlavním předmětem je předání informací a to:

- Mezi všemi orgány a prvky systému krizového řízení a uvnitř tohoto systému. *„Prvky systému krizového řízení se rozumí síly a prostředky IZS, věcné prostředky, věcné prostředky systému hospodářských opatření pro krizové stavy a další síly a prostředky právnických a fyzických osob, předurčené krizovými plány a plány krizové připravenosti (včetně subjektů krizové infrastruktury) ve prospěch řešení krizových situací.“* (Antušák, Vilášek, 2016)
- Veřejnosti, soudním znalcům, médiím, odborníkům a orgánech činných v trestním řízení.
- Všem zainteresovaným osobám jak právnickým, tak fyzickým, kterých se MU nebo KS týká a jejich rodinným příslušníkům. (Antušák, Vilášek, 2016)

Složky IZS se dle zákona 239/2000 Sb. se dělí na:

3.2. Základní složky IZS

- Hasičský záchranný sbor České republiky.
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany.
- Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby.

- Policie České republiky.

Tyto složky jsou označovány jako základní kvůli svým pravomocem a práci, kterou vykonávají. Dalším aspektem je to, že právě tyto složky nejčastěji vyjíždějí k mimořádným událostem. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Základní složky jsou dislokovány po celém území naší republiky, aby dostupnost na veškerá místa na našem území byla co nejrychlejší. Díky zákonu č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, byla legislativně ustálena povinnost, která vyžaduje po všech základních složkách nepřetržitou pohotovost.

3.2.1. Hasičský záchranný sbor České republiky

Ke vzniku HZS, jak ho známe dnes, vedla dlouhá cesta. Stát se hasičem v prvopočátcích českých hasičů nebylo vůbec těžké, během první Československé republiky byly veškeré požární jednotky založené na dobrovolnících. Starostové měli tehdy zodpovědnost za hašení požárů, a tak vznikaly díky předpisům z Rakouska-Uherska jednotky, kterým starosta daného města povinnost předal. Někde se úroveň hasičů „profesionalizovala“ tím, že se přidal městský zaměstnanec, který zastával funkci strojníka, popřípadě funkci velitele. (URL₂)

Hasičů ovšem byl nedostatek, který se projevil hlavně za války. V roce 1942 byl ustanoven Regiment požární policie Čechy – Morava. Řízen byl z říšských míst a v jeho čele působili jako hlavní důstojníci inženýři, kteří přišli z Berlínského učiliště požární policie. Jako řadoví členi zde působili četníci z Čech a členové finanční stáže, kteří byli ze svých míst odvoláni a přeloženi do tohoto nově vzniklého útvaru. Po ukončení války se ovšem většina z nich vrátila na svá původní místa, odkud byli odvoláni. (URL₂)

Po válce celý soubor prevence požárů a boj s nimi převzalo ministerstvo vnitra. Plnění pak spadalo pod národní výbory, které působily na úrovni místní, okresní a krajové. Stále se mohl stát hasičem kdokoli, profesionální jednotky byly pouze ve městech s více jak 50 000 obyvateli a ve městech, ve kterých to určil národní výbor. Všichni hasiči byli zahrnuti pod ochranu veřejného činitele v rámci vykonávání služby. (URL₂)

Velkým zlomem pro požární ochranu byl zákon z roku 1953, který se týkal požárního dozoru a ochrany, který se měl celý přesunout na státní úroveň. Odpovědnost převzaly orgány státního požárního dozoru a ministr vnitra. Došlo k centralizaci a celá struktura PO začala fungovat na bázi vojenské organizace. Roku 1958 však vyšel nový zákon,

který pevnou struktura začal štěpit a PO začala být značně decentralizovaná. Struktura, která fungovala, byla rozbourána, a proto bylo následující desetiletí věnované především snaze o změnu zákona týkajícího se PO. (URL₂)

Významným zlomem pro zlepšení kvality příslušníků jednotek PO byl vznik školy PO ministerstva vnitra ve Frýdku-Místku. Bylo to v roce 1967, kdy se poprvé začali učit studenti, jak se stát požárním. Roku 1984 se pak škola přetvořila na Střední odbornou školu PO MV ČSSR. V roce 2002 se ve Frýdku-Místku mohli dále vzdělávat po ukončení této střední odborné dále na Vyšší odborné škole PO MV. Nebyla ovšem jedinou školou vychovávající budoucí hasiče. Do profesionálních řad se dostávali také lidé z katedry techniky PO a bezpečnosti průmyslu z ostravské Vysoké školy báňské. V dobách SSSR ještě profesionální jednotky u nás posilovali absolventi moskevské Vysoké inženýrské požárně technické školy MV. Díky těmto institucím a následným přílivem vzdělaných absolventů v problematice PO byla dána dobrá základna pro zkvalitnění a zefektivnění celé PO. (Szazo, 2010)

Díky většímu počtu kvalifikovaných a vystudovaných lidí se začala rozšiřovat činnost JPO. Zvyšoval se podíl technických zásahů, které do té doby prováděly primárně jiné instituce a postupně začal být i vyšší než podíl výjezdů k požárům. Kvůli vzrůstajícímu záběru práce JPO byl vydán roku 1985 zákon o PO, který i přes průběžné novelizace zůstává v platnosti dodnes. (URL₂)

Podoba HZS, kterou známe dnes, se zformovala na přelomu tisíciletí. Ke konci tisíciletí se také hodně projednávala problematika krizového řízení, OO a IZS. V důsledku toho byl vydán zákon č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru ČR, který měl hlavní slovo ohledně této problematiky právě HZS. V tomto zákoně byl také použit název pro HZS tak, jak ho známe v dnešní podobě. (URL₂)

Primárním úkolem HZS je chránit životy, zdraví a majetek obyvatel a poskytnout účinnou pomoc před celým spektrem nebezpečných událostí od požárů přes všechny MU, jako jsou teroristické útoky, živelní pohromy a radiační havárie. Jedná se jak o aktivní pomoc, tak i o přípravování preventivních opatření. Hlavním právním předpisem pro HZS je zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Kdybychom měli mluvit o struktuře HZS, tak hlavním řídicím centrem je Generální ředitelství HZS ČR, jehož součástí je Hasičský útvar ochrany Pražského hradu. Pod ním

jsou veškeré HZS krajů. Dále je pak pod ním zařazen speciální záchranný útvar v Hlučíně, Zbirohu a Jihlavě. Součástí je i dříve zmiňovaná střední a vyšší odborná škola ve Frýdku-Místku. Jako poslední pod ni spadají technická, vzdělávací a účelová zařízení, kterými jsou například Institut OO v Lázních Bohdaneč. Školní a vzdělávací zařízení ve Frýdku-Místku. Technický ústav v Praze a skladovací a opravárenské zařízení v Olomouci. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Primárním řídicím orgánem veškerých společných zásahů je HZS ČR, které se v rámci IZS odehrávají. Tudíž pokud k nějaké mimořádné události vyjede více než jedna ze složek IZS, hlavní slovo a velení přebírá ve většině situací velitel jednotky hasičů, kteří přijeli na dané místo jako první a zahájili zde svou činnost, nebo velitel složky s převládající působností. Ten se stává velitelem zásahu. Neplatí to pouze v případě, že některý z velitelů jednotek HZS využije právo přednostního velení. Velitel zásahu je vždy označen, aby nevznikaly problémy ohledně otázek, kdo danou situaci řídí. Má buď vestu s nápisem „Velitel zásahu“ nebo kolem levé paže má obvázanou červenou pásku, na které je napsáno: „VZ“. Tento člověk řídí veškerý postup všech složek a zajišťuje jejich kooperaci při samotném zásahu a následně řídí provádění záchranných a likvidačních prací. Má právo také povolát další složky IZS, stejně tak jako právnické a fyzické osoby, které musí jeho žádost dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, §23-25 vyslyšet. Pomoc může být různého charakteru. Jak osobní, tak i věcná. V praxi to znamená, že si například může vyžádat bagry od blízké stavební společnosti. Veškeré výhrady spojené se poskytnutím pomoci se po ukončení mimořádné události zpětně refinancují. Pokud shledá, že je daná situace nebezpečná a může dojít k ohrožení života a majetku, tak může velitel zásahu zregulovat přístup do daného místa některým osobám nebo vstup do dané oblasti zakázat úplně. V rámci toho může nařídit i jiná dočasná omezení. Pokud je mimořádná situace velkého rozsahu, může navíc zřídit velící štáb a rozdělit veškerou práci do menších úseků, ke kterým jmenuje jednotlivé velitele(URL₁₄). O to, aby k dané události dorazily správné síly, se stará operační a informační středisko IZS, které je shodné s operačním a informačním střediskem HZS, které se k potřebám IZS využívá. Na strategické úrovni řízení, kdy je vyhlášen krizový stav a zasahuje území několika krajů, případně celou oblast republiky, tak koordinaci přebírá přímo Ministerstvo vnitra a jednotlivé krizové orgány krajů. (URL₅)

3.2.2. Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Důležitá legislativní nařízení, která se týkají JPO, jsou: zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (o požární prevenci). Druhy jednotek JPO se rozdělují na:

1. Veřejné – zřizované státem nebo obcemi:
  - a) Jednotka HZS kraje.
  - b) Jednotka sboru dobrovolných hasičů (SDH), kategorie JPO II, III a V.

2. Podnikové – zřizované právníky nebo podnikajícími fyzickými osobami.
  - a) Jednotky HZS podniku.
  - b) Jednotka SDH podniku.
  - c) Vojenská hasičská jednotka.

Jednotky požární ochrany se skládají převážně z dobrovolných hasičů. Jen abychom zmínili, tak stát se dobrovolným hasičem neznamena se jen přihlásit, vzít hadici a vrhnout se střemhlavě směrem k požáru. Musí nejprve strávit 40 hodin při teoretické i praktické výuce. Každoročně je ovšem musí doplňovat o nové informace, které jsou k jejich činnosti nezbytné. V neposlední řadě nutno podotknout, že i zdravotní stav hraje roli na působnosti ve sboru dobrovolných hasičů. Každý musí jednou během roku projít zdravotní prohlídkou, která prokáže, že je způsobilý k výkonu služby. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Dobrovolní hasiči jsou ale velice důležitou složkou při řešení MU. Je jich celkem na našem území kolem 80 tisíc a pomáhají při řešení většiny situací hasičům z HZS. V tabulce níže můžeme vidět rozdělení JPO podle kategorií. Doba výjezdu znamená, do kolika minut musí daná jednotka opustit svoji stanici od ohlášení výjezdu. Územní působnost zase říká, v jaké vzdálenosti od stanice (měřeno v minutách) mohou jednotky primárně zasahovat. Můžeme si povšimnout, že i SDH má ze zákona dané časy výjezdu a JPO II a III i územní působnost. U JPO IV a V územní působnost dána není, protože se vztahují primárně k danému podniku, kde mají případně zasahovat. U JPO V není dána tato působnost, protože slouží jako jednotka s nejmenším počtem mužů družstva

schopná výjezdu. Využívá se primárně jako pomocná síla, kterou si přivolají na pomoc ostatní JPO. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

V loňském roce za první pololetí se konalo celkem 81 526 zásahů jednotek PO. Z toho 22 597 tvořily zásahy SDH obcí a 808 SDH podniků a ostatních. Tedy celkem na 23 405 zásazích se podíleli pouze za první pololetí dobrovolní hasiči z České republiky. (URL₁₂)

Tabulka 1 - jednotky PO

Kategorie JPO	JPO I	JPO II	JPO III	JPO IV	JPO V	JPO VI
Doba výjezdu	2	5	10	2	10	10
Územní působnost	20	10	10	Není	Není	Není
Počet JPO	238	202	1339	94	5802	256
Druh JPO	HZS kraje	SDH obce	SDH obce	HZS podniku	SDH obce	SDH podniku

Zdroj: URL₁₂

3.2.3. Policie České republiky

První historické zmínky o organizované složce k zajištění bezpečnosti, pokud vynecháme armádu, najdeme po revolučním roce 1848. Bezprostředně poté v letech 1848-1849 bylo založeno četnictvo, aby pomáhalo řešit bezpečnostní situaci. Po svržení Bachova režimu vznikla samospráva, která dala prostor vzniku komunální policii. Po vzniku Československého státu v roce 1918 přešla pod vedení státu celá rakouská organizace státních policejních úřadů, četnictva a komunální policie. Dostat se do bezpečnostních služeb nově vzniklého státu nebylo vůbec jednoduché. Velký důraz byl kladen na politickou příslušnost, fyzickou zdatnost a různé osobní předpoklady. Dále veškerá činnost policie a bezpečnostních sborů byla řízena Ministerstvem vnitra, a to až do 2. světové války, kdy bezpečnostní složky podléhaly říšskému dohledu. (URL₃)

Po druhé světové válce byl pro četnictvo a policii zásadní den 17. 4. 1945, kdy vláda v Česku, v rámci Košického vládního programu, odsouhlasila novou cestu k výstavbě nového bezpečnostního sboru, kterou ministr vnitra definoval tak, že:

- Příslušníci policie ani četnictva nebudou propuštěni. Bude snaha o jejich očištění a zachování jejich pozic, protože není možnost žádné náhrady.

- Se musí mladí a ozbrojení jedinci podchytit, a pokud jsou i dostatečně vhodní, tak je co nejrychleji začlenit do bezpečnostní služby.
- Vytvořit speciální zásahové jednotky pro službu v pohraničí.

Na Slovensku byla ovšem situace jiná, a to že:

- Četnictvo a policie bude zcela rozpuštěno. Pouze prověřeni příslušníci potom budou převzati do služeb Národní bezpečnosti jako Pověřenectvo SNR pro věci vnitřní. A to dle nařízení č. 6/1945.
- Dále byla stanovena organizace bezpečnostní služby, kterou tvořil sbor Národní bezpečnosti, který doplňovali velitelé a členi Pověřenectva pro vnitřní věci. A to dle nařízení č. 7/1945. (Vilásek, Fiala, Vondrášek, 2014)

V Čechách a na Moravě působilo tedy vícero bezpečnostních složek. Jednak revoluční oddíly a pak policie a četníci. Z těchto se pak vybírali vhodní adepti pro posty do nového Sboru národní bezpečnosti. Dne 30. června roku 1945 došlo k reorganizaci SNB v souladu s Košickým vládním programem. Vznikaly tzv. ZOB (Zemské odbory bezpečnosti). Ty měly za úkol vést a organizovat složky vnitřní bezpečnosti. Děly se na 4 oddělení:

- ZOB I – vnitro – vedení, které řídilo složky SNB, StB a kriminální službu.
- ZOB II – zpravodajská část.
- ZOB III – právní a správní část.
- ZOB IV – dopravní úsek. (Vilásek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Vedle struktury té doby, kterou tvořily v rámci bezpečnostních složek pořádková služba, kriminální služba, ZOB II a státní bezpečnost, vznikl nový Pohotovostní pluk 1 NB. Do jeho řad se rekrutovali především důstojníci armády a příslušníci bývalého četnictva. Tato jednotka měla za úkol, především potlačit snahy teroristických skupin, které po válce zůstaly na našem území. Byly to převážně nacističtí fanatici, kteří se odmítali vzdát. Na sklonku porážky, kdy začínalo být jasné, že spojenci budou postupovat, se školily speciální jednotky v rámci Německa, které by vedly partizánskou válku na osvobozeném území, a ztěžovaly by tak postupy spojeneckých vojsk. Tyto jednotky tvořili především příslušníci SS a členové Hitlerjugend. Jednotky PP 1 NB

byly tedy povolány především do pohraničí, kde se to v Sudetské části těmito tereristy jen hemžilo, později ovšem začali fungovat i jako jednotky k ochraně hranic a roku 1946 byly reorganizovány a stávají se z nich pohraniční útvary SNB – 9600. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

V roce 1950 došlo k reorganizaci ministerstva vnitra, které rozdělilo své úlohy na dvě části. Jednak činnost vnitřní správy a národních výborů, kterou nadále zastávalo ministerstvo vnitra a jednak činnost bezpečnostní, kterou pojal ministerstvo národní bezpečnosti. Pod tu tedy spadala celá agenda SNB. Docházelo ale k mnoha chybám a problémům. Mimo jiné se zde bral sovětský vzor, který v našich podmínkách byl špatně aplikovatelný. Roku 1953 se obě ministerstva spojila do jednoho ministerstva vnitra. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Dalšími změnami bylo například roku 1954 ustanovení nového řídicího orgánu VB, kterým se stala Hlavní správa VB. Na přelomu 50. a 60. let se s krajskou reorganizací začaly ve všech krajích zavádět krajské správy MV a VB, stejná struktura se projevila i v jednotlivých okresech. Od roku 1964 vznikala další oddělení VB, která měla pomoc zajistit chod státu. Roku 1966 se zrušily správy MV a vznikly místo nich krajské správy SNB a okresní oddělení VB. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Další významnou změnou byl ústavní zákon č.143/1968 Sb. o vzniku československé federace. Ten ustanovil, že řešení pořádku a vnitřní bezpečnosti bude mít za úkol federální MV a MV obou republik. Vznikl nový zákon o SNB č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti. Ten byl postavený na socialistické podpoře a vedoucí úloze KSČ, dále se v něm pojednávalo o jednotě SNB a o ochraně majetku socialistické federace. To však vedlo k problémům, protože SNB na všech úrovních začala prosazovat v tomto zákoně danou jednotu k provádění akcí, na které by jinak potřebovala souhlas MV. MV tedy tlačilo alespoň na VB, aby jejich úkoly plnili oni, i když na to v mnohých případech neměli působnost, ani pravomoc. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Novodobá historie PČR začala 17. listopadem 1989. V listopadovém období bylo provedeno mnoho organizačních změn, které vyústily v zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. Reformu PČR dovršil zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

V dnešní době je PČR hlavní výkonnou složkou státní moci ve věcech ohledně zajištění bezpečnosti občanů, ochrany majetku a veřejného pořádku. Je to organizace

s centrálním řízením, které spadá pod rezort MV. Na vrcholu organizační struktury je Policejní prezidium ČR, pod které dále spadají správy krajů a hlavního města Prahy a územní odbory. Finance na její činnost jsou vybírány v rámci rozpočtové kapitoly MV ze státního rozpočtu. PČR ovšem do státního rozpočtu odevzdává všechny své příjmy, které povětšinou pramení z pokut, dohled nad výběrem těchto peněz pro státní rozpočet spadá pod ministerstvo financí. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

V rámci IZS PČR zajišťuje především:

- Uzavírání prostorů zájmu a regulace možnosti vstupu a opuštění těchto prostor.
- Regulaci dopravy v a okolo místa zásahu.
- Šetření, za jakých okolností se daná situace stala k zjištění příčin vzniku.
- Identifikace mrtvých a úkoly s tím související.
- Řešení ochrany a zabezpečení movitého i nemovitého majetku a možnou eliminaci kriminální činnosti, pokud k ní dochází, při vzniku MU.
- Plní další úkoly, které přijdou od velitele zásahu nebo řídicí složky IZS. (Fiala, Vilášek, 2010)

Vše, co je s IZS a její problematikou spojené v rámci PČR, řeší pevně dané složky, kterými jsou na centrální úrovni oddělení krizového řízení Policejního prezidia ČR, na úrovni krajské skupina krizového řízení, která spadá pod správu kraje a na okresní úrovni to je pověřený pracovník z územního odboru. Dle statistik můžeme určit, že hlavní prací policie při společných zásazích v rámci IZS je regulace dopravy a vykonávání pořádkové činnosti. (Fiala, Vilášek, 2010)

3.2.4. Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

I o PZZS by se dalo rozsáhle psát o její historii. Lidé mohou být totiž nemocní nebo zranění v jakémkoli období svého života a je jedno jestli to jde v dnešní době, nebo před několika stovkami let, kdy tuto práci zastávali různí léčitelé, šamani a podobně. Jelikož ovšem o této složce IZS tato práce nebude rozsáhleji pojednávat, není nutné její historii znát. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Dvě hlavní složky PZZS pro účely této práce jsou:

- Zdravotnické operační středisko
- Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnické operační středisko (ZOS)

V dnešní době to není již jen pouhá telekomunikační ústředna, která zachycuje tísňovou linku. V dnešním pojetí v ZOS pracují zdravotnický proškolení odborníci, kteří přijímají tísňové hovory, snaží se je analyzovat, správně vyhodnotit, vyslat jednotky ZZS a poskytnout pomoc po telefonu. Jejich hlavním posláním je tedy protřídit stovky a tisíce hovorů a uspořádat je do jakési pomyslné řady dle závažnosti zranění a vyslat k nim potřebnou pomoc. Kdyby se totiž přijímaly všechny telefonáty na stejné úrovni a jelo by se k nim v pořadí, v jakém se lidé dovolali, docházelo by k zbytečným ztrátám na životě při neposkytnutí neodkladné péče. Proto ZOS vystihuje slovní spojení, které může někomu připadat i banální. Pro ZOS je hlavní poslat pomoc: „*Ve správný čas na správné místo.*“ Dalším důležitým aspektem ZOS je práce s člověkem, který na tísňovou linku volá. Předáním základních informací volajícímu, který může zahájit nezbytnou první pomoc i když v laickém provedení, je mnohdy otázkou mezi životem a smrtí. Proškolení pracovníci ZOS podávají informace, které mají hlavně:

- Uklidnit volajícího. Člověk, který je v panice či hysterii není schopen dané situaci pomoci, naopak může jí ještě více zhoršit. Je třeba mu říct, že pomoc je již na cestě a že v tom není sám, i když se mu to leckdy tak může zdát. Dobré je ho také informovat o tom, jaký bude následující průběh, protože informovanost dává člověk větší pocit jistoty.
- Snížit riziko toho, aby došlo k většímu poškození zraněného, nebo aby byli záchranáři, či ošetřovatel laik vystaveni možným hrozbám. K tomu, aby se zamezilo dalšímu poškození ošetřovaného, případně k zamezení zhoršování jeho zdravotního stavu slouží telefonicky asistovaná první pomoc, které říkáme TAPP.
- Zajistit optimální podmínky. Tím se rozumí zajištění okolí, aby záchranáři měli co nejjednodušší přístup k zraněnému. Přípravení co nejrozsáhlejších informací o zraněném, např. jaké léky užívá, připravit jeho doklady atd.

- Zaměstnat osoby, které se okolo zraněného nachází nějakou smysluplnou činností, aby se zabránilo zvyšování nervozity z relativně pomalého plynutí času. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

V souhrnu je nutno říct, že díky ZOS se rapidně zlepšuje a optimalizuje fungování přednemocniční péče díky jeho aktivnímu operačnímu řízení. A že zajišťují komplexní informační podporu pro ZZS. Práce na těchto střediscích je někdy mylně považována za nudnou a nezáživnou s tím, že tam jdou jen ti, co se v praxi neuchytí. Není tomu tak. Práce na ZOS je nesmírně psychicky náročná činnost, která vyžaduje velké soustředění a svou obrovskou rozmanitostí je velkou výzvou pro velký počet lidí. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Zdravotnická záchranná služba (ZZS)

Má 14 středisek, které pokrývají území všech krajů a hlavního Města Prahy. Jejich výjezdové skupiny řídí výše zmíněná ZOS. ZZS se starají o neodkladnou přednemocniční péči, která začíná v okamžiku vyrozumění ZZS a končí až předáním pacienta v nemocnici. Veškeré financování jde ze zdravotního pojištění a státního rozpočtu, tudíž ať podstoupí pacient jakékoliv vyšetření, nebo dostane nějaké léky, v rámci ZZS, neplatí za ně. ZZS jsou příspěvkové organizace, které zřizují krajské úřady. Jsou zároveň rozmístěny tak, aby některá ze skupin ZZS mohla poskytnout pomoc maximálně do 20 minut od doby ohlášení. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Výjezdové skupiny ZZS se dělí na:

- RLP – rychlá lékařská pomoc, kde tým zdravotníků je veden lékařem.
- RZP – rychlá zdravotnická pomoc – neodkladná péče bez přítomnosti lékaře.
- Systém RV – Rendez-Vous – tento systém tvoří na jedné straně minimálně dvoučlenná posádka, která se skládá z lékaře a řidiče-záchranáře a na druhé straně většinou posádka RZP. Tyto dvě jednotky pracují ve víceúrovňovém potkávacím systému.
- LZS – letecká záchranná služba, kde zdravotnickou část posádky vrtulníku tvoří záchránář a lékař.
- Ti, co dopravují raněné a nemocné, kteří se vyznačují podmínkami neodkladné péče. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

Důležitým legislativním podkladem je zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve kterém se ve vztahu k IZS nachází důležitá část o pracovišti krizové připravenosti. To je určeno k tomu, aby koordinovalo:

- Úkoly PZZS, které mají plnit v rámci krizových plánů kraje, havarijních plánů a dokumentace IZS.
- Psychosociální intervenční pomoc pro PZZS a další zdravotnický personál, který se účastní nějaké těžké MU nebo krizové situace (je to MU, při které je vyhlášen stav ohrožení, nouzový stav, nebo stav ohrožení státu, dalo by se říct, že to je MU velmi velkého nebo velmi silného rozsahu, kterou již nezvládají řešit správní orgány a složky IZS běžným působením) a provádí záchranné a likvidační práce. (Vilášek, 2009)
- Vzdělání a výcvik v oblastech krizového řízení, urgentní medicíny a medicíny katastrof, které potřebují členové PZZS k plnění svých úkolů.
- Výcvik a vzdělávání složek IZS ohledně správného provádění resuscitace.
- Komunikační prostředky pro potřeby plnění úkolů složek IZS a krizového řízení. (Vilášek, 2009)

3.3. Ostatní složky IZS

Poskytují při ZALP plánovanou pomoc, která je od nich vyžádána. Vyžádání pomoci je na základě dříve sepsaných dohod, které s nimi uzavírají ministerstvo vnitra, krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a základní složky integrovaného záchranného systému. Mezi ostatní složky IZS patří:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil.
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory.
- Ostatní záchranné sbory.
- Orgány veřejného zdraví.
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.
- Zařízení civilní ochrany.

- Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k ZALP. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

3.4. Vybrané ostatní složky IZS

3.4.1. Celní správa

Pro správné pochopení souvislostí je nutno hned na počátku vysvětlit základní pojmy a to:

- Mýto – jedná se o finanční náhradu za používání silnic, mostů, přívozů atd., v historickém pojetí to byl poplatek, který vybíralo místní panstvo na předem daných místech za bezpečným průchod jejich územím.
- Clo – dávka vybíraná státem za přepravu zboží přes jeho svrchované území, v minulosti tuto dávku vybíral panovník.
- Ungelt – poplatek, který je povinný a platí se na místě, které se rovněž nazývá ungelt (celnice), vybírá se za každé zboží, které je dovezeno do města za účelem prodeje. (URL₁)

Historie celní správy a těch, kteří tuto práci vykonávají, sahá až do dávné minulosti. Je totiž spojeno s vývojem obchodu, který se provozuje na světě již od nepaměti. První záznamy můžeme najít ve starověké Mezopotámii, kde se příjmy z cel využívaly pro chod chrámů. I v Bibli můžeme však najít prvního celníka. A to v Novém zákoně, konkrétně v evangeliu svatého Matouše, kde je Kristus na hostině u celníka Matouše. První bibličtí celníci vykonávali práci tím, že vybírali clo v Judei pro Řím. Byli proto svým okolím opovrhováni. Clo ale bylo velkým příspěvkem pro panovníka, zjistilo se totiž, že příjmy z cel mohou být značné a jelikož se obchodovat stále vyplatilo, nebyl problém s tím, že by se počet těch, co ho platili, zmenšil. Karel Veliký stanovil clo jako královský regál = výhradní právo panovníka. Na našem území se nejstarší celnice nacházela v Praze v Týnském dvoře. Ta se dle způsobu vybírání nazývala ungeltem, o kterém je psáno výše. Postupem času vznikaly tzv. zemské brány, které byly stavěny na přístupech do Čech. Nacházely se v příhodných oblastech, jako byly pohraniční hvozdy a horské průsmyky. V těch se vybíralo clo. Později tuto funkci přejaly hrady, které byly rozesety podél hranic. Celníci byli jmenováni králem a mimo vybírání cla měli za úkol ochranu země, takže působili i jako pohraniční stráž. Právo na vybírání cla pramenilo i z odměny od panovníka, když ji někomu předal, například církvi. Všichni panovníci na

našem území upravovali cla dle svých potřeb, v období války byla zaváděna nová cla a výše těch starých se zvyšovala, jelikož se z nich snažila doplnit státní pokladna, která byla zatížena válkou. (URL₁)

Za dob Ferdinanda I. Habsburského došlo k velké reorganizaci celnic, ty spadaly nově od roku pod radu komory královské, která měla za úkol se starat o všechny finanční záležitosti. Ta zanikla až roku 1749, kdy došlo k reorganizaci správy státních financí. Za vlády Ferdinanda I. se ještě rozšířilo placení ungeltsu nejen v Praze, ale i ve všech královských městech a ve vybraných městech poddanských. Zajímavostí je, že síť celnic nebyla stejná podél celého území. Na hranicích s Německem, kterou tvoří po většinou hory, byla síť celnic mnohem větší než na hranicích s Moravou. Právě po roce 1749 došlo k velké revizi cel, mnohá z nich byla zrušena, jelikož neměly žádné právní podklady. Ustálení cel přinesl celní řád a celní sazebník pro země Koruny české, který byl vydán roku 1751, který byl následně rozšířen do všech neuherských zemí. Pojednávalo se v něm o ochraně území a jednotnou cenu cel pro Čechy, Polsko a alpské země. Toto rozšíření bylo vydáno roku 1775. Období napoleonských válek sebou nesl velkou míru prohibičních zákonů, kterým se mnohým nelíbili, začalo se tedy tajně pašovat a vyrábět zakázané zboží. V důsledku tohoto byla nutnost zavést novou organizaci, která by celníkům pomohla uvnitř území. Vznikla tak finanční stráž. V roce 1848 došlo k nahrazení správy vrchnostenské správou státní. Ten vytvářel nový systém, který dával možnost vzniku a rozvoji průmyslové výroby. Následně vznikala nová ministerstva. Oblast celnictví spadala od této chvíli pod ministerstvo financí. Jako v každé další zemi Rakouska-Uherska bylo i na našem území vytvořeno nové finanční ředitelství. Správu daní, cel a dalších poplatků, jakož i třeba státních monopolů zajišťovaly na úrovni okresů okresní komorní důchodkové správy, které se v roce 1855 transformovaly na okresní finanční ředitelství. (URL₁)

Po rozpadu Rakouska-Uherska a se vznikem Československé republiky roku 1918 převzalo celý celní institut ministerstvo financí, které se stalo její zastřešující institucí. V rámci ministerstva financí zde existovaly celní úřady, které zajišťovaly chod celní služby. V této době přešla povinnost strážit hranice nově vzniklého státu na finanční stráž, která mimo jiné prováděla i vedlejší celní činnost. Dalším posunem celní správy byl vznik celních letišť, které se musely zřídit kvůli velkému rozmachu letecké dopravy. Tyto letiště se nacházely v Brně, Praze a Mariánských lázních. Se začátkem okupace,

kdy skončila slavná éra první republiky, 1. října 1940 spadal celní systém do celní unie Německa. (URL₁)

Po konci druhé světové války bylo navázáno na model z první republiky, kde celní stráž zajišťovala celní činnost a finanční stráž zajišťovala ochranu hranic. Ke konci roku 1948 se rozhodlo, že celní správa přejde výlučně pod správu národních výborů. To se ale neosvědčilo, jako u mnoho jiných věcí dle vzoru SSSR na našem území, a tak přešla celní správa pod ministerstvo zahraničních věcí. Roku 1949 ovšem byla finanční stráž zrušena a ochranu hranic přebírají čistě pohraniční útvary SNB 9600. V roce 1952 prošla celní správa další velkou organizační změnou, dle sovětského vzoru se zavedl dvoustupňový model řízení. Celnice řídila Ústřední celní správa, která spadala pod ministerstvo zahraničního obchodu. V této době se nacházelo na území Československé republiky 86 celnic. Ty se ale následně redukovaly v roce 1960, a po snížení počtu jich zbylo pouze 40. (URL₁)

Po vytvoření československé federace roku 1968 nastala úprava většiny zákonů a mnoha organizací. Tyto změny zasáhly i celní správu. Musela být vytvořena dvě celní ředitelství, jedno v Praze, které plnilo svou funkci pro Českou socialistickou republiku a v rámci Slovenské socialistické republiko vzniklo celní ředitelství v Bratislavě. Ty řídily celnice na území své působnosti. Obě ovšem spadaly pod Ústřední celní správu, která spadala pod federální ministerstvo zahraničního obchodu. Počet celnic opět klesl na 38. (URL₁)

Ani polistopadové události roku 1989 nenechaly celní správu beze změn. Roku 1992 byla Ústřední celní správa převedena z resortu federálního ministerstva zahraničního obchodu pod resort federálního ministerstva financí, a to nařízením, které vydal ministr zahraničního obchodu. Celní správa opět přešla zpátky k vybírání cel a dalším oblastem celního dohledu a jeho řízení. Její strukturu tvořilo Generální ředitelství cel, 8 Celních ředitelství a 54 celních úřadů. Se vstupem 1. 5. 2004 do Evropské unie se České republika začlenila mezi země tzv. Schengenského prostoru, kam v současnosti spadá 28 států. Jelikož hlavním smyslem Schengenského prostoru je volný pohyb lidí a obchodu, tak zcela zanikly hraniční celní úřady (URL₁₁). Jedinou výjimkou zůstaly mezinárodní letiště. Se zánikem hraničních celních úřadů se zrušily i kontroly na hraničních přechodech. Celní správa si stejně jako jiné složky IZS po listopadu 1989 a po vzniku samostatné České republiky prošla řadou změn. Ty vyústily v zákon

č.17/2012 Sb., o Celní správě ČR, která definuje základní úlohy, poslání a pravomoci celní správy, jak je známe dnes. (URL₁)

Strukturu dnešní celní správy tvoří celní úřady, které jsou ve všech krajích a v hlavním městě Praze, kde je Celní úřad hlavního města Prahy a Celní úřad Praha Ruzyně. Všechny tyto úřady jsou podřízeny Generálnímu ředitelství cel. To je následně podřízeno přímo ministerstvu financí. Celní úřady působí jako výkonné orgány. Pro účetnictví a správu majetku státu a jeho hospodaření slouží právě Generální ředitelství cel. Celníci jsou navíc zařazeni do tzv. bezpečnostních sborů ČR a mají oprávnění, stejně jako PČR, nosit a v případě krajní nouze nebo sebeobranou použít zbraň (URL₁)

Při použití IZS a účasti celní správy na zásahu, provádí celní správa v rámci IZS především tyto činnosti:

- Při vyhlášení krizových stavů se mohou podílet na ostraze vybraných státních institucí, které mohou být ohroženy.
- Pomáhat se zabezpečením pořádku v místech, kde oblast byla evakuována po vyhlášení krizového stavu, a to ve spolupráci s PČR.
- Ostraha a obrana nezbytných objektů, které slouží k zajištění obrany státu a jiných objektů, u kterých by hrozilo jejich napadení v případě vojenského krizového stavu.
- Ochrana a ostraha prvků kritické infrastruktury, která je důležitá v národním a evropském měřítku.
- Posílení ochrany na hranicích a hraničních přechodem při uzavření Schengenského prostoru. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

3.4.2. Vězeňská služba České republiky

O historii vězeňské služby by se také dalo rozsáhle psát už od časů dávno před Kristem. Lidé odjakživa válčili, brali rukojmí, nebo jen odstraňovali nepohodlné osoby právě do nějakých forem vyhnanství, nebo vězení. Pro účely této práce bylo vybráno období, které začíná v době vlády habsburské monarchie.

Roku 1850 došlo k zestátnění soudnictví a vězeňství na našem území. Následně se zavedl zákon z roku 1852, který rozděloval tresty odnětí svobody na: těžký žalář, žalář, tuhé vězení a vězení seřazené od nejtvrděšího po nejmírnější. Hlavní rozdíly byly ve stravování, oblékání a přiřazování k jednotlivým pracovním činnostem. K dodržování kázně sloužily různé tresty, nejprve, dle závažnosti trestu a osobní povaze, strávili nějaký čas na samotce, ke zlomení jejich případného psychického odporu. Dále pak všichni museli vykonávat práci, kterou jim věznice zadala, dále měli povinná kázání a všichni do 35 let docházeli ke školnímu vyučování, které zajišťovaly dobrovolné spolky. Pro dohled nad těmito trestními ústavami, které vedly ženské řeholní řády společně s inspektorem ústavu, byla vyčleněna část armády. Až roku 1914 se zákonem č. 16 se zavedla sbor strážce vězeňské, který dozor přebíral. Nejvyšším činitelem byl generální inspektor pro vězeňství, který sídlil v Praze. (URL₄)

Po vzniku první republiky, se přijala legislativa stejně jako u HZSČR a PČR, z bývalého Rakouska-Uherska. První změny na sebe ale nedaly dlouho čekat, již roku 1919 se změnil legislativní základ pro trestané, byl zaveden systém postupného snižování omezení vězňů a jejich trestání za jejich vzorné chování. Trestanci byli rozřazeni do 3 disciplinárních tříd. Aby mohli uvažovat o podmíněčném propuštění, tak se museli dostat do 1. třídy, tam se měli možnost dostat jen ti, co se chovali. V roce 1928 se na tehdejší území nacházelo 6 mužských a jedna ženská věznice. Celý systém věznic byl řízen z patřičného úřadu ministerstva spravedlnosti, který spolupracoval velice úzce s Mezinárodní komisí pro trestní právo a vězeňství. Vězeňská služba ovšem neměla volnou ruku, aby si mohla s vězni dělat co se jim zlíbí. Do vězení často docházeli okresní prokurátoři, kteří zajišťovali dohled tzv. domácích komisařů, poslanci z řad Národního shromáždění jako občanští kontrolóři a s rokem 1921 do vězení začali docházet i speciálně vyčlenění úředníci z ministerstva spravedlnosti. (URL₄)

S příchodem Němců a se vznikem Protektorátu Čechy a Morava se z legislativního hlediska nic nezměnilo, pouze se vše schvalovalo říšským protektorem. Změna ovšem

nastala ve stavech personálních, kdy pro své účely věznice využívalo gestapo, a tudíž musela část vězeňské služby odejít a ten zbytek co zůstal, musel složit slib věrnosti Velkoněmecké říši a jejímu vůdci Adolfu Hitlerovi a složit zkoušku z němčiny. Dále pak působili převážně jen v provozních záležitostech. Gestapo převzalo chod věznice pro účely své a pro účely německé justice. Tudíž se změnilo i obsazení cel, kdy do věznic přicházeli občané z Protektorátu Čech a Moravy zatčení většinou za tzv. trestné činy proti Velkoněmecké říši. Věznice sloužily i jako výslechové prostory. V těchto prostorách bylo dokonce vyšetřováno i 72 zaměstnanců vězeňské služby. Co se ovšem měnilo nejvíce, byl orgán, který měl na vězeňský systém dohlížet, roku 1943 přešla působnost na nejvyšší soud. Po válce se pak působnost vrátila opět na ministerstvo spravedlnosti. (URL₄)

S koncem války se vrátili do věznic opět českoslovenští příslušníci vězeňské služby. Cely začali naplňovat němečtí vězni, kteří sem byli posíláni z rozhodnutí revolučních národních výborů. Až ke konci roku 1945 začaly o umístění do věznic a trestních ústavů rozhodovat klasické soudy, jelikož celou správu přebralo opět ministerstvo spravedlnosti. Vězeňská služba měla nový objekt, na který dohlížela, byly totiž vytvořeny zvláštní oddíly, kde byli vězni nuceni k práci. Ty se skládaly především z Němců, kteří byli odsouzeni na více než 5 let. Ty potom sloužili jako levná pracovní síla k odstranění válečných škod a k rozvoji hospodářství. S převratem roku 1948 vznikla nová kategorie vězňů, tzv. protistátních. Ti byli mnohem více omezení než běžní vězni. Další významnou událostí z roku 1948 bylo zavedení zákona č. 321/1948 Sb., o uniformovaném Sboru vězeňské služby, kdy došlo k reorganizaci dle vzoru Národní bezpečnosti, kdy velitelé oddílů věznic přímo podléhali Národní bezpečnosti. V následujících letech se podmínky pro tzv. protistátní vězně. V této době se proti nim uplatňovaly stále těžší tresty a měli čím dál těžší podmínky. (URL₄)

Roku 1953 přešlo celé vězeňství pod ministerstvo národní bezpečnosti, to ovšem ještě koncem roku zaniklo, a tudíž bylo převedeno zpátky pod ministerstvo vnitra. V roce 1953 byl vydán Řád nápravných zařízení, který jsme převzali dle sovětského vzoru. Všechny věznice a trestní ústavy byly přejmenovány na nápravná zařízení. Ty byly rozděleny dle závažnosti a povahy trestného činu. V roce 1955 přibyla pro vězeňskou službu další povinnost. Museli začít dohlížet na nově vzniklé nápravné pracovní tábory, které vznikly dle Řádu nápravných pracovních táborů, po vzoru sovětských gulagů. Ti, co byli odsouzeni do těchto táborů, museli vykonávat povětšinou fyzicky náročnou

práci. Roku 1961 se zavedl nový pojem, a to „třídní nepřítel“. Ten, kdo byl s tímto verdiktem odsouzen, mohl čekat nulovou šanci na zmírnění pracovních podmínek a na ten nejpřísnější režim s nejtěžší prací. Do věznic na dohled již nechodili zástupci z vlády a z občanských sdružení. Situace ve věznicích musela zůstat cenzurována, a proto chodili dělat dohled jen funkcionáři správy nápravných zařízení a vybraní prokurátoři. (URL₄)

Situace v československých věznicích byla natolik vážná, že jí řešily mnohé mezinárodní výbory. Absolutně totiž nesplňovaly mezinárodní požadavky na vězeňství. S blížícím se rokem 68 se ale situace postupně uvolňovala a po dlouhých naléháních byl vydán zákon č. 59/1965 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, který splňoval ty nejnižší požadavky OSN. Vznikl tří stupňový systém jako za dob první republiky. V tomto se ale nedalo za lepší chování postoupit. Skupiny se dělily podle počtu zatčení a závažnosti trestného činu. Do té nejpřísněji hlídané skupiny patřili nepřátelé státu – v dobovém pojetí ti, kdo spáchali zločin proti republice. Dosáhlo se dokonce i toho, že do vězení vstupovali odborníci, pedagogové, sociální pracovníci a psychologové. V roce 1968 přešlo vězeňství z ministerstva vnitra pod ministerstvo spravedlnosti a započal i provoz penologického ústavu, který byl později na počátku 80. let v rámci normalizace zrušen. Do věznic na kontroly již také v rámci normalizace nechodil nikdo jiný než krajští a okresní prokurátoři. (URL₄)

Doba po tzv. sametové revoluci nesla s sebou řadu změn. První byla amnestie z 8.12.1989, která zprostita trestu 52 vězňů, kteří seděli ve věznicích za činy proti republice. Další byla rozsáhlá amnestie prezidenta Václava Havla ze dne 1. 1. 1990. Té předcházely silné nepokoje ve většině nápravně výchovných ústavů. Jednotlivé stížnosti vězňů byly prošetřovány zástupci komise České národní rady, která spolupracovala se zástupci Občanského fóra a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Výsledkem bylo propuštění 16 000 vězňů z původních 22 000 a úprava práv a povinností vězňů v ústavě. Nadále byl zrušen trest smrti. V těchto letech probíhalo rozsáhle šetření v řadách dozorců ze Sborů nápravné výchovy, které mělo ověřit, jestli jsou morálně a odborně způsobilí v pokračování ve funkci na základě zákona č. 169/1990 Sb., o občanských komisích působících v resortech ministerstva vnitra a o změně a doplnění zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, ve znění zákonů č. 63/1983 Sb. a č. 74/1990 Sb. Ze zhruba 5500 zaměstnanců neprošlo 400. Roku 1992 vznikala nová koncepce, která měla zajistit dodržování všech

Evropských nařízeních a doporučení. V důsledku toho byl vydán zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž, který provedl velkou reformu v českém vězeňství. Vznikli zde 3 skupiny zaměstnanců. Jednak vězeňská stráž a justiční stráž, které se řídily zákonem č. 186/1992 Sb., o služebním poměru Policie ČR, a dále správní část zaměstnanců, kterou tvořili civilisté, kteří se řídili zákoníkem práce. Kontrolní činnost provádělo v tomto reformním období ředitelství Sboru nápravné výchovy a komise České národní rady. (URL₄)

Se vznikem samostatné České republiky na počátku ledna roku 1993 zanikl i Sbor nápravné výchovy, její řídicí úlohu ve vězeňství převzala vězeňská služba (dále jen VS). Důvody byly jasné. Mělo dojít ke zbavení vlivu politiků na vězeňství, měl se omezit počet vojenských prvků a měl se snížit počet úředníků. V přímém důsledku těchto věcí byla zvýšená pravomoc ředitelů věznic a vazebních věznic ze stránky ekonomické i personální. V čele Vězeňské služby zasedl generální ředitel, který byl jmenován ministrem spravedlnosti. Stále se ale táhly problémy ohledně lidských práv a svobod. Nebyl zde totiž správně zakotvený legislativní základ, který by zaručoval jejich dodržování ve vězeních. Byl tedy vydán zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve kterém se píše, že obviněný může být podroben jen omezením, která jsou pro trestní řízení nezbytná. K dalšímu zlepšení přispěl zákon č. 294/1994 Sb., který doplnil a poupravil zákon č. 59/1956 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody. Dal za vznik novému členění, které se používá dodnes, a to věznice s dohledem, dozorem, ostrahou a zvýšenou ostrahou. O umístění rozhodoval jen a pouze soud. Drobnou úpravu dále v pravidlech pro věznice stanovil zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, který si ovšem ten z roku 1994 téměř celý ponechal. Vnitřní kontrola byla pro VS velmi významná a chtěla, aby byla vůči veřejnosti i světu co nejtransparentnější po tom, co se dělo za komunistického režimu. Tuto činnost převzali státní zástupci, poslanci a inspekční instituce při Radě Evropy a OSN. (URL₄)

VS je jedním z bezpečnostních sborů, to nám říká zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky. Hlavní úkoly VS v dnešním světě jsou:

- Správa a střežení vazebních věznic a věznic, odpovědnost za dodržení podmínek stanovených zákonem pro výkon vazby a výkon trestu odnětí svobody.
- Zajišťuje převoz, dohled a předvedení osoby, které jsou ve výkonu vazby, nebo ve výkonu zabezpečovací detence, nebo výkonu trestu odnětí svobody.

- Zaručuje bezpečnost a dohlíží na pořádek v soudních budovách, státních zastupitelstvích, ministerstev a v oblastech její činnosti a při výkonu pravomoci státních zastupitelstev a soudů.

Dělí se na vězeňskou stráž a justiční stráž. Vězeňská stráž plní první dva výše zmíněné body, mohou ovšem i vypomáhat s prací justiční stráže v mimořádných případech, ale vždy pouze se souhlasem generálního ředitele. Justiční stráž plní třetí výše zmíněný bod a stejně jako vězeňská stráž může vypomáhat s prací justiční stráž, tak je tomu i naopak. (zákon č.555/1992 Sb.)

Vzhledem k IZS může VS plnit tyto funkce:

- Strážit a chránit prvky krizové infrastruktury.
- Strážit a dohlížet na dobrovolníky z řad odsouzených při odstraňování živelních pohrom.
- Posílit ostrahu objektů ministerstva spravedlnosti v případě hrozby teroristické nebo jiného útoku.
- Posílit ostrahu věznic a vazebních věznic při vzniku MU.
- Pomáhat zajistit veřejný pořádek ve spolupráci s PČR v místech evakuace po vyhlášení KS.
- Při KS mohou na povolání vlády pomáhat a zastávat funkci členů PČR, pokud sil a prostředků PČR je málo k udržení vnitřního pořádku, s tím, že na tuto dobu získávají stejná práva a povinnosti, jako příslušníci PČR. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014)

4. Cíle, úkoly a metody teoretické práce

4.1. Cíle

Cílem této práce je popsat přijímací řízení vybraných složek IZS, kterými jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, Policie České republiky, Celní správa České republiky a Vězeňská služba České republiky. Tyto složky jsou současně tzv. bezpečnostními sbory. Po popsání přijímacích řízení následně tyto řízení porovnat.

4.2. Úkoly

- Vyhledání dostupných studijních pramenů a jejich následná rešerše.
- Stanovení teoretických východisek.
- Stanovení cílů, úkolů pro splnění cílů a stanovit metody k napsání.
- Popis rozdílů v přijímacích řízeních.
- Napsat diskuzi a závěr práce.

4.3. Metody

Metodou použitou při tvorbě této závěrečné práce je rozbor co nejširší škály literatury, které o dané problematice pojednává. V závěru informace zpřehlednit a porovnat.

5. Praktická část

5.1. Bezpečnostní sbor

Bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace. (zákon č.361/2003 Sb.)

Všechny tyto vybrané složky jsou tzv. bezpečnostními sbory, které definuje zákon číslo 361/2003 sbírky, o služebním poměru příslušníku bezpečnostních sborů. Tento zákon jim tudíž všem vymezuje, jak vzniká a probíhá zaměstnanecký poměr a vymezuje veškeré právní poměry mezi všemi stranami. Například odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby.

Dále popisuje délku funkčních období nejvyšších představitelů bezpečnostních sborů. U každého se jedná o pětileté období a s tím, že nemůže být zvolen víckrát jak dvakrát za sebou. Jmenovitě pro jednotlivé sbory to jsou: policejní prezident Policie České republiky, generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky, generální ředitel Generálního ředitelství cel pro Celní správu České republiky, generální ředitel Vězeňské služby České republiky, ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů, ředitel Bezpečnostní informační služby, ředitel Úřadu pro zahraniční styky a informace. (zákon č.361/2003 Sb.)

5.1.1. Společné předpoklady k přijetí k bezpečnostním sborům:

Do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky, který:

1. Má čistý trestní rejstřík a je oprávněn k samostatnému provádění právních úkonů.
2. Dovrší 18 let.
3. Splňuje podmínky, které jsou pro dané místo potřebné, a to hlavně:
  - a) Minimální úroveň vzdělání.
  - b) Když je stanoven, tak zaměření nebo potřebný obor.
  - c) Odborné a jiné specifické požadavky, pokud jsou stanoveny.

4. Je způsobilý k výkonu práce z pohledu fyzického, zdravotního a osobnostního.
5. Má oprávnění pro seznamování s utajovanými informacemi podle zvláštního právního předpisu, má-li být ustanoven na služební místo, pro které se tato způsobilost vyžaduje.
6. Není v žádném politickém hnutí nebo politické straně – dokládá čestným prohlášením.
7. Neprovádí jakoukoliv živnostenskou nebo výdělečnou činnost. Není ani členem řídicích nebo kontrolních orgánů, které takovou činnost provádějí – dokládá čestným prohlášením.
8. Písemně požádal o přijetí (elektronicky u celní správy) a úspěšně splnil přijímací řízení.
9. I přes splnění všech požadavků nevzniká právní nárok na žádané místo. (zákon č.361/2003 Sb.)

5.2. Přijímací řízení k HZS ČR

V rámci přijímacího řízení, musí žadatel o post v rámci HZS ČR projít vyšetřením u psychologa na příslušném pracovišti HZS ČR na posouzení osobní způsobilosti. A to dle vyhlášky č. 487/2004 Sb., o způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, ve znění pozdějších předpisů. Dále pak musí projít prohlídkou na zdravotní způsobilost v zařízení závodní preventivní péče, kde lékař rozhodne o způsobilosti uchazeče dle vyhlášky č. 4393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti, ve znění vyhlášky č. 407/2008 Sb. (URL₈)

Nejrozsáhlejší kapitolou a zřejmě tou nejtěžší částí pro většinu uchazečů jsou ale fyzické testy, které se skládají ze dvou silových disciplín a jedné vytrvalostní. Řídí se dle pokynu Generálního ředitele HZS ČR č. 58./2008. Jednotlivý žadatelé se mohou ucházet o místa, která jsou rozřazena pro potřebu fyzických testů do 4 skupin. Jednotlivá místa mají popsána práva a povinnosti dle níže zmíněných bodů dle Nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, ve znění pozdějších předpisů. (URL₈)

Tabulka 2 - skupiny pro přijímací řízení k HZS

Tarifní třída	Služební hodnost	Specifikace vykonávaných činností podle nařízení vlády č. 104/2005 Sb.
Skupina I		
asistent	nadstrážmistr	2.4.11 bod 1
vrchní asistent	podpraporčík	2.4.11 bod 1
Skupina II		
referent	Rotný	1.4 bod 1, 2, 3
vrchní referent	strážmistr	1.4 bod 1, 2
asistent	nadstrážmistr	1.4 bod 1
vrchní asistent	podpraporčík	1.4 bod 1, 2
inspektor	praporčík/nadpraporčík	1.4 bod 1
vrchní inspektor	nadpraporčík/podporučík	1.4 bod 2
asistent	nadstrážmistr	2.4.11 bod 3, 4
vrchní asistent	podpraporčík	2.4.11 bod 2, 3, 4
inspektor	praporčík/nadpraporčík	2.4.9 bod 1
vrchní inspektor	nadpraporčík/podporučík	2.4.9 bod 1
komisař	poručík/nadporučík	2.4.9 bod 1

Zdroj: URL₈

Tyto pozice mají dle výše zmíněného nařízení vlády jasně stanovená práva a povinnosti, jsou ale i pozice, který tento zákon o bezpečnostních sborech nedefinuje, jsou to pozice specifické pro daný sbor.

Tabulka 3 - specifické skupiny u přijímacích řízení k HZS

Služební hodnost	Specifikace vykonávaných činností podle nařízení vlády č. 104/2005 Sb.
Skupina II	
výše neuvedené služební hodnosti	výše nespecifikované vykonávané činnosti, při kterých bude nebo je uchazeč nebo příslušník HZS ČR zařazen na služební místo přímo ve směně jednotky HZS kraje nebo v rámci výkonu služby bude doplňovat minimální početní stavy příslušníků HZS ČR v jednotce HZS kraje nebo při kterých je nebo bude uchazeč nebo příslušník HZS ČR zařazen v rotách Záchraného útvaru HZS ČR a které

	nespadají do skupiny I
Skupina III	
výše neuvedené služební hodnosti	výše nespecifikované vykonávané činnosti, při kterých bude uchazeč nebo příslušník HZS ČR předurčen pro činnost na místě zásahu (řídící důstojník, pomocník řídícího důstojníka, člen štábu velitele zásahu, člen výjezdové skupiny chemické laboratoře, zjišťování příčin vzniku požárů apod.) a výše nespecifikované vykonávané činnosti pro výkon služby na úseku IZS, operačního řízení, komunikačních a informačních systémů, speciálních a odborných služeb, požární prevence, civilního nouzového plánování a strategií, ochrany obyvatelstva, krizového řízení, psychologické služby, které nespádají do skupiny I nebo II
Skupina IV	
výše neuvedené služební hodnosti	výše nespecifikované vykonávané činnosti na úsecích kanceláře generálního ředitele HZS ČR, kanceláří ředitelů HZS krajů, kanceláře velitele Záchraného útvaru HZS ČR, úseku ekonomiky, které nespádají do skupiny I, II nebo III

Zdroj: URL₈

Dále je důležitý věk, Fyzické testy HZS ČR zohledňují stáří účastníků a rozdělují je do 6 věkových skupin, dále označovaných jako VK 1-6. Tyto skupiny mají rozdílné bodové ohodnocení za stejný výkon. Pro zařazení do některé z uvedených skupin je podstatný věk, který žadatelé dovršili v daném kalendářním roce. Jsou zároveň dvě rozdílné varianty věkových kategorií dle příslušných skupin I-IV popisovaných výše. Všechny kategorie mužů (I-IV) a kategorie I-II u žen jsou v první variantě a skupiny ženských žadatelek o pozici III-IV jsou v kategorii druhé. (pokyn GŘ HZS ČR č.58/2008 Sb.)

Tabulka 4 - věkové kategorie u přijímacích řízení k HZS

Věková kategorie	muži - skupina I, II, III a IV	ženy - skupina III a IV
VK 1	do 29 let	do 25 let
VK 2	30 – 35 let	26 – 30 let
VK 3	36 – 40 let	31 – 35 let
VK 4	41 – 45 let	36 – 40 let
VK 5	46 – 50 let	41 – 45 let
VK 6	51 let a více	46 let a více

Zdroj: URL_s

U každého z testů si žadatel může zvolit variantu a) nebo b), kterou chce vykonávat. A to:

Tabulka 5 - testy HZS

Test	Disciplína	
č. 1 – silový	1a	Kliky
	1b	shyby
č. 2 – silový	2a	leh-sed
	2b	přednožování v lehu
č. 3 - vytrvalostní	3a	běh 2000 metrů
	3b	plavání 200 metrů

Zdroj: URL_s

Výjimkou je, pokud se žadatel uchází o místo ve skupině I nebo II, v tom případě si nevolí u vytrvalostního testu a plní automaticky test 3b. Pro úspěšné absolvování testů, musí žadatel splnit minimální počet bodů, který je potřebný pro jeho skupinu.

Minimální počet bodů je určen pro každou disciplínu, a i pro celkový součet bodů, ten je ovšem větší než součty minim za všechny disciplíny, tudíž musí žadatel získat v některé z disciplín větší počet než jen minimálně požadovaný. Pro skupinu III platí, že si vybírá jeden silový a jeden vytrvalostní test. Pro skupiny IV platí, že si může vybrat z jakéhokoliv testu pouze jeden. Testy se vykonávají v období 60 dnů před předpokládaným ustanoveným na místo u HZS ČR. Po úspěšném splnění fyzických testů dostane žadatel osvědčení o tělesné zdatnosti, které je platné do konce dalšího kalendářního roku. (pokyn GR HZS ČR č.58/2008 Sb.)

Tabulka 6 - minimální počet bodů u testů HZS

skupina	bodové minimum v testu			celkové bodové minimum	
	č. 1	č. 2	č. 3		
I	25 bodů	25 bodů	50 bodů	105 bodů	
II	20 bodů	20 bodů	40 bodů	95 bodů	
III	14 bodů	14 bodů	28 bodů	42 bodů	
IV	10 bodů	10 bodů	20 bodů	<i>při volbě testu</i>	
				č. 1 nebo č. 2	č. 3
				10 bodů	20 bodů

Zdroj: URL_s

Fyzické testy mohou organizovat různé úrovně HZS ČR. Náměstek generálního ředitele HZS ČR pro věci týkající se IZS a operačního řízení, který kooperuje s ředitelem kanceláře GR HZS ŘR, dále pak ředitele jednotlivých vzdělávacích zařízení HZS ČR a technických zařízení MV-GR HZS ČR, ředitele HZS krajů, kteří spolupracují s územními odbory HZS krajů a velitel Záchraného útvaru HZS ČR. Ti všichni mohou pořádat fyzické testy, tak aby nebyly v rozporu s právními předpisy a služebními předpisy z MV-GR HZS ČR. Testy probíhají primárně na sportovištích HZS ČR a MV, v případě že nejsou k dispozici, tak se za finanční náhradu sportoviště pronajímá. Jsou vždy stanovené řádné, opravné a náhradní termíny, který mohou využít ti, kteří nemohli ze zdravotních důvodů absolvovat řádné termíny. U fyzických testů musí být vždy přítomna odborná zdravotnická pomoc. Před započítáním dané disciplíny musí být všichni

uchazeči informováni o správném provedení a všech podmínkách a pravidlech týkající se daného testu. Musí být i ukázána názorná ukázka, jak se má daná disciplína správně provádět a ukázka chyb, které mohou znamenat konec zkoušky. Musí být seznámeni s povolenou odpočinkovou polohou. Zkoušky probíhají před komisí, která je minimálně dvoučlenná, je nezaujatá a minimálně jeden člen je příslušník HZS ČR, který má na starosti fyzickou přípravu. Testy se prování 1,5 až 2 hodiny po jídle a musí být provedeny v jednom dni. Před začátkem každého testu má žadatel 10 minut na individuální přípravu. Pokud žadatel provádí danou disciplínu špatně, tak je zastaven, poučen o správnosti a zařazen nakonec s možností dalšího pokusu. Když žadatel odpočívá v jiné než povolené odpočinkové poloze, je test přerušen a počítají se mu dosažené body. Pokud je důvodem zdravotní indispozice (křeč), může ještě ten den absolvovat opravný pokus. Časoměřič hlásí každých 10 uběhlých sekund a posledních 5 po jedné sekundě. (pokyn GŘ HZS ČR č.58/2008 Sb.)

Pro přehled jsou skupinu I v první věkové kategorii, která zastupuje většinu uchazečů, body rozloženy takto:

- 1a – kliky – 35 kliků = 25bodů (za každý další +2 body)
- 1b – shyby – 11 shybů = 25bodů (13 shybů = 35 bodů +4 body za každý další)
- 2a – leh-sed
- 2b – přednožování v lehu – pro 2a i 2b stejná tabulka
  - 46 opakování = 25 bodů (52 opakování = 35 bodů +2 body za každé další)
- 3a – běh na 2000 m – 8:40 = 50 bodů (8:20 = 55 bodů, za každé další 2s +1 bod)
- 3b – plavání na 200m – 4:36 = 50 bodů (4:30 = 55 bodů, za každé další 2s +1 bod) (pokyn GŘ HZS ČR č.58/2008 Sb.)

5.3. Příjímání řízení k Policii České republiky

Příjímání řízení je zahájeno, když uchazeč doručí písemnou žádost a splní všechny body, které jsou požadovány dle zákona č.361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníku bezpečnostních sborů. Začíná zhruba 3 měsíční období přijímání řízení, které začíná pozváním k personalistovi PČR na vstupní pohovor, kam uchazeč musí donést tyto dokumenty:

- Občanský průkaz.
- Doklad potvrzující úroveň jeho nejvýše dosaženého vzdělání.
- Pokud podléhal branné povinnosti, tak předložit vojenskou knížku, aby mohla být uznána praxe a potvrzena sociální evidence. (URL₉)

Pokud projde pohovorem u personalisty, který je většinou pouze informativní, je v průběhu přijímacího řízení dále vyzván k předložení dalších dokumentů a to:

- Rodný list.
- Životopis.
- Výpis ze zdravotní dokumentace od svého obvodní lékaře
- Doklad o absolvované praxi, který zahrnuje i vojenskou službu, mateřskou dovolenou, další mateřské a rodičovské dovolené a posudek z minulého zaměstnání.
- Čestné prohlášení, ve kterém prohlašuje, že není členem politické strany nebo hnutí a že nevykonává živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost
- Souhlas s poskytováním osobních údajů. (URL₉)

Dále jsou v průběhu přijímacího řízení zjišťovány způsobilosti uchazeče z oblasti osobnostní, fyzické a zdravotní. Další součástí je i vyšetření uchazeče na přítomnost omamných a psychotropních látek. Součástí přijímacího řízení je i podepsané prohlášení, že byl uchazeč seznámen se zákazem nošení tetování na viditelné části těla a zákazu jeho vytvoření v průběhu potenciální budoucí služby. V případě, že již tetování má, může o výjimce rozhodnout funkcionář PČR s právem ustanovovat uchazeče do služebního poměru. Výjimku musí zdůvodnit písemnou formou a popsat dané tetování i s jeho přesnou lokalizací na těle uchazeče. Viditelná část se vyznačuje zhruba jako všechna místa na těle, kterou nezakrývají krátké kraťasy a triko s krátkým rukávem. (URL₉)

V rámci vyšetření osobnostní způsobilosti se uchazeč dostaví k psychologovi PČR, který zkoumá osobnostní předpoklady pro přijetí do řad PČR, pokud testem neprojde, nemůže se po dobu dvou let hlásit k PČR. Po uplynutí dvou let může opět jít na test osobnostní způsobilosti. (URL₉)

Zdravotní způsobilost zjišťuje lékař PČR, který uchazeči provede kompletní zdravotní prohlídku. (URL₉)

Test fyzické zdatnosti, kterým se prokazuje fyzická způsobilost, má za úkol zjistit úroveň pohybových schopností a dovedností uchazeče a jestli jsou dané schopnosti a dovednosti dostatečné k výkonu služby. Testy se provádějí před komisí, která hodnotí buď „splnil“, nebo „nesplnil“. K těmto testům se musí dostavit uchazeč v patřičném sportovním úboru. V každé ze 4 disciplín musí uchazeč získat minimálně 4 body, v součtu ze všech disciplín musí uchazeč získat 36 bodů. Pokud v jedné z 4 disciplín získá méně než 4 body nebo pokud součet bodů bude menší než 36, tak uchazeč tento test nesplnil a nemůže dále pokračovat. Těmito výše zmiňovanými disciplínami jsou: (URL₉)

Člunkový běh 4x10m

Ve vzdálenosti 10 metrů jsou rozmístěny dva kužele. Od prvního se startuje křížem a kužel číslo 2 se obíhá, poté opět křížem mezi kužely a první se opět obíhá. Další úsek se běží přímo a kužele se uchazeč dotýká, otočí se a s dotekem na kuželu č. 1 se čas zastavuje. Níže je uvedená tabulka s body. (URL₉)

Tabulka 7 - test člunkový běh 4x10m PČR

Body	Výkon
4	14,5
6	13,4
8	12,3
10	11,6
12	11,2
14	10,8

Zdroj: URL₉

Kliky

Správné provedení: leh na břicho, ruce na šíři ramen, při pohybu vzhůru do vzporu ležmo propnuté ruce, při pohybu dolů lehký dotek o podložku, ruce i nohy musí zůstat stále na zemi. Není zde žádná odpočinková poloha ani časový limit jako u HZS ČR. Uchazeč se snaží dosáhnout co největšího počtu. (URL₉)

Tabulka 8 - test kliky PČR

Body	Výkon
4	18
6	22
8	26
10	30
12	34
14	38

Zdroj: ULR₉

Celomotorický test (CMT)

V tomto testu se snaží uchazeč dosáhnout co největšího počtu opakování následné řady motorických úkonů. Počáteční poloha je stojí spatným, ze kterého provádí dřep a přechází z něj do polohy na břicho a zvedne ruce nad podložku, následně do dřepu, do stoje spatného, do dřepu, do lehu na zádech, ruce jsou podél těla uchazeče s dotykem rukou o podložku opět do dřepu a do stoje spatného, za každý přechod do stoje spatného získá uchazeč jeden bod. (URL₉)

Tabulka 9 - celomotorický test PČR

Body	Výkon
4	18
6	22
8	26
10	30
12	34
14	38

Zdroj: ULR₉

Běh na 1000m

Test zaměřen na střednědobou vytrvalost, snaha uchazeče zaběhnout v co nejkratším čase. (URL₉)

Tabulka 10 - běh na 1000m PČR

Body	Výkon
4	5:15
6	4:50
8	4:30
10	4:10
12	3:50
14	3:30

Zdroj: URL₉

5.4. Příjímací řízení k Celní správě České republiky

Příjímací řízení s uchazečem bude zahájeno po přijetí e-formuláře, ke kterému je přiloženo potvrzení o nejvyšším dosaženém vzdělání, popř. o vzdělání v oboru, za podmínek, že splňuje výše udělené podmínky a že jsou volná služební místa. Následně se musí uchazeč dostavit na povinnou informační schůzku, kde dostanou informace o následném přijímacím řízení a možnosti uplatnění. Následně musí projít zkouškami osobní způsobilosti, fyzické způsobilosti a zdravotní způsobilosti. A závěrem dorazit na pohovor s vedoucím funkcionářem, kde se vyplňují i odborné testy, pokud jsou k dané pozici potřebné. Na pohovoru je přítomen i ten, pod kterého bude uchazeč po úspěšném splnění přijímacího řízení zařazen. Důležité právní informace pro uchazeče jsou, že:

- Při úspěšném splnění podmínek a nevybrání na uchazeči zvolené místo, obdrží alternativní místo či pozici.
- O přijetí rozhoduje služební funkcionář, může rozhodnout, že nebude přijat žádný uchazeč.
- Od přijímacího řízení může jedna nebo druhá strana kdykoliv v čase, kdy přijímací řízení probíhá, odstoupit.

- Osobní údaje uchazečů, kteří nebyli přijati, se uchovávají po dobu 3 let a při opětovném pokusu o přijetí v této době se zohledňují tento spis.
- Přijetí občana do služebního poměru nelze odepřít z důvodu věku, rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině, jakož i z důvodu členství v odborových organizacích a jiných sdruženích s výjimkou případů, které stanovuje zákon o služebním poměru nebo zvláštní právní předpis.
- Na přijetí uchazeče nevzniká v žádném časovém období žádný nárok. (URL₇)

Ověřování osobní způsobilosti se provádí dle vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 487/2004 Sb., o osobnostní způsobilosti, která upravuje podmínky pro přijetí k výkonu služby do bezpečnostních sborů. Toto vyšetření je celodenní a provádí se na psychologickém pracovišti Celní správy ČR. Tam uchazeče vyšetřuje psycholog, který rozhodne o způsobilosti uchazeče. Hodnotí, jestli uchazeč je emočně stabilní, v intelektové úrovni, která se rovná průměru nebo vyšší, jak je psychicky odolný proti zátěži, jeho psychosociální vyzrállost, jakou motivaci, postoje a hodnoty, jestli nemá znaky nežádoucí agrese, jestli se u něj nevyskytují problémy v oblasti volních procesů, poznávacích procesů a autoregulace a jestli je bez psychopatologické symptomatiky. (URL₇)

Posuzování způsobilosti z pohledu zdravotního upravuje vyhláška Ministerstva vnitra ČR č. 393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti. Na rozdíl od PČR A HZSČR se liší úrovně zdravotní způsobilosti pro jednotlivé pozice. Součástí každé prohlídky může být vyšetření, které zjišťuje přítomnost omamných a psychotropních látek v těle uchazeče. Vyšetření začíná ráno v laboratoři, kde bude odebrána uchazeči krev a odevzdá ranní moč. Poté se uchazeč dostaví buď do Ústřední vojenské nemocnice v Praze, nebo do Vojenské nemocnice Olomouc. Zde proběhne komplexní vyšetření. Poslední úroveň zdravotní prohlídky je návštěva lékaře Celní správy ČR, kde je uchazeč podroben vstupní prohlídce. (URL₇)

U celní správy jsou služební místa rozdělena do 4 kategorií podobně, jako je tomu u HZS ČR. Jsou to kategorie I-IV, kdy pro skupinu I se fyzické testy dělí pozice od pozice dle daného zaměření, jsou to ty pozice, které vyžadují největší fyzickou přípravu a mají speciální testy, které jsou sdělovány uchazečům až na informační schůzce.

Skupinu II a III tvoří celníci s vyšší a průměrnou náročností fyzické zdatnosti a pro ty jsou připraveny stejné testy jako u PČR. Skupinu IV tvoří pozice, které nevyžadují plnění fyzických testů. U fyzických testů jsou na rozdíl od PČR zohledňovány kategorie, jako je věk a pohlaví. Přehled kolik bodů je nutných k splnění fyzických testů je vidět v následujících tabulkách, s tím že skupinu S1M tvoří muži do 45 let, S2M muži 45-55 let, S3M muži nad 55 let, S1Z ženy do 40 let, S2Z ženy 40-50 let, S3Z ženy nad 50 let. (URL₇)

Tabulka 11 - minimální počet bodů v testech CS

Skupina	kategorie II		kategorie III	
	S1M	S1Z	S1M	S1Z
min. počet bodů v každém z testů	4	4	3	3
min. počet bodů celkem	32	32	24	20
Skupina	S2M	S2Z	S2M	S2Z
min. počet bodů v každém z testů	3	3	2	2
min. počet bodů celkem	24	20	16	12
Skupina	S3M	S3Z	S3M	S3Z
min. počet bodů v každém z testů	2	2	1	1
min. počet bodů celkem	16	12	12	8

Zdroj: URL₇

Člunkový běh 4x10m

Ve vzdálenosti 10 metrů jsou rozmístěny dva kužele. Od prvního se startuje křížem a kužel číslo 2 se obíhá, poté opět křížem mezi kužely a první se opět obíhá. Další úsek se běží přímo a kužele se uchazeč dotýká, otočí se a s dotekem na kuželu č. 1 se čas zastavuje. Níže je uvedená tabulka s body. (URL₇)

Kliky

Správné provedení: leh na břicho, ruce na šíři ramen, při pohybu vzhůru do vzporu ležmo propnuté ruce, při pohybu dolů lehký dotek o podložku, ruce i nohy musí zůstat stále na zemi. Není zde žádná odpočinková poloha ani časový limit jako u HZS ČR. Uchazeč se snaží dosáhnout co největšího počtu. (URL₇)

Celomotorický test (CMT)

V tomto testu se snaží uchazeč dosáhnout co největšího počtu opakování následné řady motorických úkonů. Počáteční poloha je ve stoje spatném, ze kterého provádí dřep a přechází z něj do polohy na břicho a zvedne ruce nad podložku, následně do dřepu, do stoje spatného, do dřepu, do lehu na zádech, ruce jsou podél těla uchazeče s dotykem rukou o podložku opět do dřepu a do stoje spatného, za každý přechod do stoje spatného získá uchazeč jeden bod. (URL₇)

Běh na 1000 m

Test zaměřen na střednědobou vytrvalost, snaha uchazeče zaběhnout v co nejkratším čase. Maximálně 15 účastníků na jeden běh. (URL₇)

Limity v těchto disciplínách jsou z drtivé většiny shodné s limity PČR pro kompletní přehled se lze podívat na internetové stránky Celní správy ČR do záložky kariéra.

Po úspěšném absolvování všech testů a přijetí na dané místo musí uchazeč jen podepsat smlouvu na 3 roky a složit služební slib. (URL₇)

5.5. Příjímání řízení k Vězeňské službě České republiky

Uchazeč začíná svou cestu k přijetí do sboru VS ČR doručením písemného dopisu na personální oddělení dané věznice nebo generálního ředitelství. K tomuto dopisu přikládá svůj životopis.

Při splnění podmínek dle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníku bezpečnostních sborů, je uchazeč pozván k informativnímu pohovoru, kde je seznámen se služebním slibem, místem, o které se uchází, podmínkami přijímacího řízení, předpokládaným dnem nástupu do pracovního poměru. Je také vyzván k podepsání souhlasu o uchování jeho osobních informací pro vnitřní účely VS. Na tuto schůzku je vyzván donést následující dokumenty:

- Rodný list.
- Dokumentaci o zdravotním stavu od svého lékaře.

- Doklad o dosavadní praxi včetně vojenské služby, mateřské dovolené, další mateřské dovolené a rodičovské dovolené, popř. posudek z předchozího zaměstnání.
- Čestné prohlášení, ve kterém prohlašuje že není v žádné politické straně či hnutí a že neprovádí žádnou výdělečnou nebo živnostenskou činnost. (URL₁₀)

Je seznámen i se všemi právními náležitostmi o vstupu, či zamítnutí vstupu do služebního poměru:

- Při úspěšném splnění podmínek a nevybrání na uchazeči zvolené místo, obdrží alternativní místo či pozici.
- O přijetí rozhoduje služební funkcionář, může rozhodnout, že nebude přijat žádný uchazeč.
- Od přijímacího řízení může jedna nebo druhá strana kdykoliv v čase, kdy přijímací řízení probíhá, odstoupit.
- Osobní údaje uchazečů, kteří nebyli přijati, se uchovávají po dobu 3 let a při opětovném pokusu o přijetí v této době se zohledňují tento spis.
- Přijetí občana do služebního poměru nelze odepřít z důvodu věku, rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině, jakož i z důvodu členství v odborových organizacích a jiných sdruženích s výjimkou případů, které stanovuje zákon o služebním poměru nebo zvláštní právní předpis.
- Na přijetí uchazeče nevzniká v žádném časovém období žádný nárok. (URL₁₀)

Po informativní schůzce se přechází k jednotlivým částem přijímacího řízení, kterými jsou testy k ověření osobní, fyzické a zdravotní způsobilosti. V rámci Zdravotní prohlídky je uchazeč podroben komplexnímu zdravotnímu vyšetření, které má odhalit případné zdravotní kontraindikace, které mohou mít negativní vliv při výkonu služby u VS ČR. (URL₁₀)

Osobnostní způsobilost uchazeče zkoumá akreditovaný psycholog, který ve zhruba 4 hodinách zkoumá osobnostní rysy uchazeče, který se hlásí na místo dozorce nebo

strážného. Ty se zkoumají pomocí dotazníků, různých testů a rozhovorů. Pokud by uchazeč neprošel, tak se může k dalšímu testu osobnostní způsobilosti hlásit až po uplynutí dvou let. (URL₁₀)

Fyzické testy se skládají stejně jako u PČR a CS ČR ze 4 disciplín, kterými jsou člunkový běh 4x10 m, kliky, celomotorický test a běh na 1000 m. U VS se ale navíc přidává ještě jedna disciplína, kterými jsou sed-lehy. Testy se provádějí v jeden den a hodnotí se buď „splnil“, nebo „nesplnil“. Každý uchazeč má pouze jeden pokus. K úspěšnému složení všech testů musí mít z každé disciplíny minimálně 5 bodů a v celkovém součtu minimálně 30. V žádné disciplíně nelze získat za nadstandartní výkon více než 10 bodů. VS ČR zohledňuje pohlaví, ale nezohledňuje věk uchazečů o daná místa. Znamená to, že muži mají jedny limity, které jsou pro všechny věkové kategorie stejné a ženy mají své. (URL₁₀)

Člunkový běh 4x10m

Ve vzdálenosti 10 metrů jsou rozmístěny dva kužele. Od prvního se startuje křížem a kužel číslo 2 se obíhá, poté opět křížem mezi kužely a první se opět obíhá. Další úsek se běží přímo a kužele se uchazeč dotýká, otočí se a s dotekem na kuželu č. 1 se čas zastavuje. Níže je uvedena tabulka s body. (URL₁₀)

Tabulka 12 - test člunkový běh 4x10m VS

Muži		Ženy	
Body	Výkon	Body	Výkon
1	16,0	1	17,0
2	15,5	2	16,5
3	15,0	3	16,0
4	14,5	4	15,5
5	14,0	5	15,0
6	13,4	6	14,4
7	12,8	7	13,8
8	12,2	8	13,2
9	11,5	9	12,5
10	10,7	10	11,7

Zdroj: URL₁₀

Kliky

Správné provedení: leh na břicho, ruce na šíři ramen, při pohybu vzhůru do vzporu ležmo propnuté ruce, při pohybu dolů lehký dotek o podložku, ruce i nohy musí zůstat stále na zemi. Není zde žádná odpočinková poloha ani časový limit jako u HZS ČR. Uchazeč se snaží dosáhnout co největšího počtu. Ženy mají povolenou variantu, kdy se opírají kolena a nohy mají překřížené. (URL₁₀)

Tabulka 13 - test kliky VS

Muži		Ženy	
Body	Výkon	Body	Výkon
1	12	1	10
2	14	2	12
3	16	3	14
4	18	4	16
5	20	5	18
6	23	6	21
7	27	7	25
8	32	8	30
9	38	9	36
10	44	10	42

Zdroj: URL₁₀

Celomotorický test (CMT)

V tomto testu se snaží uchazeč dosáhnout co největšího počtu opakování následné řady motorických úkonů. Počáteční poloha je ve stoje spatném, ze kterého provádí dřep a přechází z něj do polohy na břicho a zvedne ruce nad podložku, následně do dřepu, do stoje spatného, do dřepu, do lehu na zádech, ruce jsou podél těla uchazeče s dotykem rukou o podložku opět do dřepu a do stoje spatného, za každý přechod do stoje spatného získá uchazeč jeden bod. (URL₁₀)

Tabulka 14 - celomotorický test VS

Muži		Ženy	
Body	Výkon	Body	Výkon
1	12	1	10

2	14	2	12
3	16	3	14
4	18	4	16
5	20	5	18
6	24	6	22
7	28	7	26
8	32	8	30
9	36	9	34
10	40	10	38

Zdroj: URL₁₀

Leh-sedy

V této disciplíně musí uchazeč udělat co nejvíce leh-sedů v průběhu 2 minut, lze i odpočívat. Zahajuje se v poloze na zádech, nohy skrčené do pravého úhlu, prsty propletené za hlavou, chodidla celou dobu na zemi, fixace kotníků jiným uchazečem, lokty se musí dotknout nohou, aby byl pokus započítán. (URL₁₀)

Tabulka 15 - test leh-sedy VS

Muži		Ženy	
Body	Výkon	Body	Výkon
1	22	1	20
2	26	2	24
3	30	3	28
4	35	4	33
5	40	5	38
6	45	6	43
7	53	7	51
8	61	8	59
9	70	9	68
10	80	10	78

Zdroj: URL₁₀

Běh na 1000 m

Test zaměřen na střednědobou vytrvalost, snaha uchazeče zaběhnout v co nejkratším čase. Maximálně 15 účastníků na jeden běh. (URL₁₀)

Tabulka 16 - běh na 1000m VS

Muži		Ženy	
Body	Výkon	Body	Výkon
1	6:30	1	6:45
2	6:00	2	6:15
3	5:45	3	6:00
4	5:30	4	5:45
5	5:15	5	5:30
6	5:00	6	5:15
7	4:40	7	4:55
8	4:20	8	4:35
9	4:00	9	4:15
10	3:40	10	3:55

Zdroj: URL₁₀

Po úspěšném zvládnutí přijímací řízení a přiřazení na určité místo musí uchazeč jen podepsat smlouvu na dobu určitou (3 roky) a složit služební slib. Následně projde Odborným školením a je zařazen do funkce. (URL₁₀)

6. Diskuze a závěry

Všechny složky, vybrané pro účel této bakalářské práce, podléhají při své práci velmi náročným podmínkám. Jedná se jak o fyzickou vytrvalost, kterou potřebují k zásahům, kdy ve výjimečných situacích, při rozsáhlých povodních například, musí strávit mimo základnu i několik hodin a dnů. K tomu se váže psychická odolnost, která je také prověřována, nelze samozřejmě připravit členy těchto sborů na vše, dají se ale vybrat takoví, kteří se z toho absolutně nezhroutí a nebudou z toho mít traumatické a stresové poruchy. Důležitým aspektem, který se váže na psychiku jedince, je i jeho osobnostní způsobilost, ta se prověřuje, aby se odhalili jedinci, kteří jsou náchylní k snadnému ovládnutí, manipulaci a snadno podléhající nabízeným věcem, jako jsou například úplatky. V poslední řadě se zkoumá zdravotní stav jedince, mnoho lidí neprojde z těchto

důvodů, jedná se většinou o chronické poruchy, které jsou označeny jako neslučitelné s výkonem služby. Jsou to často tzv. civilizační nemoci, které před pár lety ještě ani nebyly známé, ale které se v dnešní uspěchané době šíří jako lavina, původ mají většinou ze stresu a nepravidelného denního rytmu.

Co se týká fyzických testů, tak v porovnání všech čtyř vybraných složek má nejtěžší testy bezesporu HZS, v porovnání s ostatními testy u jiných sborů, vyžaduje větší minimální počty, co se týká kliků a leh-sedů, které zastupují silovou složku a v rámci vytrvalostních testů mají 2x delší dráhu při výběru varianty běhu, kterou musí muž do 29 let zaběhnout rychleji než za 8:40. Přitom PČR, VS ČR a CS ČR běhají poloviční trať, tj. 1000 m za minimální čas pro mladého muže, aby dostáhl bodového minima v rozmezí 5:30-5:15. Což když vynásobíme dvěma, tak nám vychází čas na 2000 m za předpokladu, že by běžel stále konstantně, což jak dobře víme, se neděje, na čas 10:30-11:00 dle jednotlivé složky. Uchazeči u HZS tedy musí zhruba o 2 minuty rychlejší na trati dlouhé 2000 m, což je velmi znatelný rozdíl. Jen pro porovnání, na UK FTVS se běhá 3000 m na čas 12:00 a lepší, tedy na 2000 m by měl být zhruba v 7:50. Důležitým faktorem, který je rozdílný ve fyzických testech u všech 4 složek je zohledňování věku a pohlaví. HZS ČR zohledňuje u přijímacích zkoušek jak věk, tak pohlaví, tak i místo, o které se žádá. CS ČR zohledňuje místo, o které uchazeč žádá, podle něj se liší přijímací testy, zohledňuje pohlaví a i věk. PČR má jednotné přijímací testy pro všechny, ať už mladé, nebo staré, ať už ženy, nebo muži. Na druhou stranu má v porovnání s ostatními 3 složkami nejméně náročné testy. U VS ČR se zohledňuje pouze pohlaví. Rozdíly jsou tedy jen mezi mužskou a ženskou skupinou uchazečů. Věk ovšem není zohledněn, takže například žena v 18 letech a žena v 53 letech budou mít stejné podmínky.

S Nejprísněji posuzovaným testem osobní způsobilosti se dá setkat u CS ČR, kde uchazeč stráví celý den, kdy je zkoumaný po stránce osobnostních předpokladů a psychické lability. U zdravotních prohlídek jsou víceméně stejné požadavky a zásadně se nijak v náročnosti neliší. Rozdílem, který může ale ještě omezovat uchazeče v možnosti přijetí, se najde u PČR, která má přísný zákaz nošení tetování na viditelné části těla, v případě že již takové tetování má a nedostane speciální výjimku, tak nebude do PČR přijat.

V závěrečném shrnutí je jasné, že pokud by se někdo chtěl hlásit k nějakému bezpečnostnímu sboru, tak by měl vybírat právě dle výše zmíněných faktorů, pokud nemá například dobrou fyzičku, je rozhodně lepší se pokusit o přijetí k PČR než k HZS ČR.

7. Zdroje

7.1. Bibliografie:

- ANTUŠÁK, E., VILÁŠEK, J. Základy teorie krizového managementu. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3443-2.
- FIALA, M., VILÁŠEK, J. Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1856-2.
- Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- SKALSKÁ, K., HANUŠKA, Z., DUBSKÝ, M.. Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-36-5.
- SZASZO, Z. Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010. ISBN 978-80-86640-60-0.
- VILÁŠEK, J., FUS, J. Krizové řízení v ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2170-8.
- VILÁŠEK, J. Krizové řízení. V Praze: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1723-7.
- VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.

7.2. Legislativa:

- Zákon číslo 555/1992 sbírky, o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky.
- Zákon číslo 239/2000 sbírky, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

- Zákon číslo 361/2003 sbírky, o služebním poměru příslušníku bezpečnostních sborů.
- Zákon číslo 17/2012 sbírky, o Celní správě ČR.
- Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky.
- Pokyn 58 generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky ze dne 30. prosince 2008.

7.3. Elektronické publikace:

- URL₁: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Documents/historie.ppt> [cit. 2018-03-31].
- URL₂: <http://www.hzscr.cz/clanek/historicka-expozice-ve-zbirohu-historie-profesionalni-pozarni-ochrany-v-ceskych-zemich.aspx> [cit. 2018-03-31].
- URL₃: <http://www.policie.cz/clanek/historie-policie-a-cetnictva.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d> [cit. 2018-03-31].
- URL₄: <https://www.vscr.cz/informacni-servis/historie> [cit. 2018-03-31].
- URL₅: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx> [cit. 2018-03-31].
- URL₆: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Povodn%C4%9B_na_Morav%C4%9B_a_Od%C5%99e_\(1997\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Povodn%C4%9B_na_Morav%C4%9B_a_Od%C5%99e_(1997)) [cit. 2018-03-31].
- URL₇: <https://www.celnisprava.cz/cz/kariera/Stranky/Pr%C5%AFb%C4%9Bhp%C5%99ij%C3%ADmac%C3%ADho-%C5%99%C3%ADzen%C3%AD.aspx> [cit. 2018-03-31].
- URL₈: <http://www.hzscr.cz/clanek/podminky-prijeti-a-dalsi-informace.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d> [cit. 2018-03-31].
- URL₉: <http://www.policie.cz/informace-pro-uchazece.aspx> [cit. 2018-03-31].
- URL₁₀: <https://www.vscr.cz/uplatneni-ve-vs/sluzebni-pomer-k-vezenske-sluzby-ceske-republiky/prubeh-prijimaciho-rizeni/> [cit. 2018-03-31].

- URL₁₁: <https://www.schengenvisa.info.com/schengen-visa-countries-list/> [cit. 2018-03-31].
- URL₁₂: www.hzscr.cz/soubor/2-q-2017-6064267-pdf.aspx [cit. 2018-03-31].
- URL₁₃:
https://albatros.odok.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/C94E8F831385066EC12571B6006D0A6A [cit. 2018-03-31].
- URL₁₄: www.hzscr.cz/soubor/3-r-r-ml2-velitel-zasahu-pdf.aspx [cit. 2018-03-31].

8. Seznam příloh

8.1. Tabulky

Tabulka 1 - jednotky PO	19
Tabulka 2 - skupiny pro přijímací řízení k HZS	38
Tabulka 3 - specifické skupiny u přijímacích řízení k HZS	38
Tabulka 4 - věkové kategorie u přijímacích řízení k HZS	40
Tabulka 5 - testy HZS	40
Tabulka 6 - minimální počet bodů u testů HZS.....	41
Tabulka 7 - test člunkový běh 4x10m PČR.....	44
Tabulka 8 - test kliky PČR	45
Tabulka 9 - celomotorický test PČR.....	45
Tabulka 10 - běh na 1000m PČR.....	46
Tabulka 11 - minimální počet bodů v testech CS	48
Tabulka 12 - test člunkový běh 4x10m VS	51
Tabulka 13 - test kliky VS.....	52
Tabulka 14 - celomotorický test VS	52
Tabulka 15 - test leh-sedy VS.....	53
Tabulka 16 - běh na 1000m VS	54